

**POROČILO O DELU
SLOVENSKEGA INŠTITUTA ZA REVIZIJO
ZA LETO 2002**

Ljubljana, 23. april 2003

KAZALO

Uvodne besede	3
1. Pravni status Inštituta	4
2. Program dela	4
3. Izpolnitev programa dela za leto 2002	4
3.1. Revidiranje	4
a. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog revizorja in pooblaščenega revizorja	4
b. Izdajanje dovoljenj za opravljanje nalog revizorja in pooblaščenega revizorja	6
c. Priznavanje tujih nazivov	6
č. Izdajanje in odvzemanje dovoljenj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja oziroma revizorja	7
d. Registri revizijskih družb, revizorjev in pooblaščenih revizorjev ter objavljane seznamov	7
e. Dopolnilno izobraževanje revizorjev in pooblaščenih revizorjev	7
f. 8. letna konferenca revizorjev	8
g. Nadzor nad revizijskimi družbami, pooblaščenimi revizorji in revizorji	8
h. Druga področja delovanja revizijskega sveta v sodelovanju z odborom sekcije za revizijo	20
3.2. Sekcija za računovodstvo	22
a. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni računovodja	22
b. Izobraževanje za strokovni naziv računovodja	23
c. Register preizkušenih računovodij	24
č. Register računovodij	24
d. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih računovodij	24
e. 5. letna konferenca preizkušenih računovodij	24
f. Pojasnila k slovenskim računovodskim standardom	25
g. Kontni okviri in novi računovodski standard	25
h. Problemska področja računovodstva	25
3.3. Sekcija za davčno svetovanje	27
a. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni davčnik	27
b. Register preizkušenih davčnikov	27
c. Dopolnilno izobraževanje	27
č. 3. davčna konferenca Slovenskega inštituta za revizijo	28
d. Izdajateljska dejavnost	28
e. Odbor sekcije za davčno svetovanje	29
f. Problemska področja davčnega svetovanja	29
3.4. Sekcija za notranjo revizijo	30
a. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni notranji revizor	30
b. Register preizkušenih notranjih revizorjev	31
c. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih notranjih revizorjev	31
č. 5. letna konferenca preizkušenih notranjih revizorjev	31
d. Problemska področja notranje revizije	31
3.5. Sekcija za revidiranje informacijskih sistemov	32
a. Izobraževanje za preizkušenega revizorja informacijskih sistemov	32
b. Register preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov	32
c. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov	33
č. 10. mednarodna konferenca o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov	33
d. Problemska področja revizije informacijskih sistemov	33
3.6. Sekcija za poslovne finance	34
a. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni poslovni finančnik	34

b. Dopolnilno izobraževanje s področja poslovnih financ	34
c. Delovanje sekcije v letu 2002 in problemska področja, s katerimi se je ukvarjala	34
3.7. Sekcija ocenjevalcev vrednosti	35
a. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti	35
b. Register pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti	37
c. Dopolnilno izobraževanje pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti	37
č. 5. letna konferenca ocenjevalcev vrednosti	37
d. Problemska področja ocenjevanja vrednosti	37
e. Nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti	38
4. Druge naloge Inštituta	38
Okrogla miza	38
Lastninsko preoblikovanje zavarovalnic	38
Izdajateljska dejavnost	39
Dodatno izobraževanje	39
5. Prostorska in kadrovska problematika	40
Prostorska problematika	40
Kadrovska problematika	40
6. Revidirani računovodski izkazi	41
7. Sklepna ugotovitev	43

Uvodne besede

Po določbah tretjega odstavka 13. člena zakona o revidiranju (Uradni list RS, št. 11/01; odslej ZRev-1) obravnava Državni zbor Republike Slovenije letno poročilo Slovenskega inštituta za revizijo (odslej Inštitut). Po 10. členu statuta Slovenskega inštituta za revizijo (Uradni list RS, št. 70/01; odslej statut Inštituta) svet Inštituta sprejme letno poročilo, ki ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.

Inštitut je letos devetič izdelal letno poročilo, tokrat za leto 2002; na ta način poroča o izpolnjevanju z zakonom in statutom Inštituta predpisanih nalog. Na podlagi letnega poročila naj bi bila javnost v najširšem pomenu besede seznanjena z delom Inštituta, ga posredno ocenjevala ter se na ta način tudi seznanila s problemi in težavami, ki so jih pri svojem delu zaznali strokovnjaki, združeni v Inštitutu. Še več: Inštitut v poročilu posebej predstavlja in opozarja na nekatera problemska področja, za katera bi bilo verjetno dobro, da o njih razmisli tudi zakonodajna veja oblasti. Kljub temu pa je temeljni namen poročila, da delo Inštituta predstavimo vsem tistim, ki jih to zanima, zato je največji del posvečen navajanju dejstev, podatkov in informacij. Seveda v poročilu nikakor ne morejo biti podrobno predstavljeni in tudi pojasnjeni vse dejavnosti ter vsa opravila in naloge, ki jih je Inštitut opravil, želimo pa prikazati po naši oceni najpomembnejše, tako da bi si bralec lahko ustvaril celovito sliko o delovanju te nadzorne inštitucije. Podatke in informacije smo, razen v problemskih delih, predstavili brez komentarjev in razlag, saj želimo, da si mnenje o delovanju Inštituta ustvari vsakdo sam. Seveda pa je Inštitut vedno odprt za vse in vsakršne pripombe, predloge in seveda tudi kritike. Želimo si vsakršnega strokovnega kritičnega odziva, saj se zavedamo, da tudi na tak način lahko izboljšamo obseg in kakovost delovanja.

Preteklo leto je bilo praktično prvo leto, ko je Inštitut deloval po določbah novega zakona o revidiranju, zato je bilo potrebnih kar nekaj pravnih prilagoditev novim zahtevam. Nadzor nad revizijskimi družbami in revizorji pa je Inštitut lahko po določbah novega zakona praktično začel opravljati šele lansko jesen, zato tudi vsi postopki še niso zaključeni. Poleg nalog s področja revidiranja in ocenjevanja vrednosti, za katera ima Inštitut javna pooblastila, je Inštitut opravil tudi vrsto nalog z ostalih področij, tesno povezanih z revidiranjem. Glede delovanja Inštituta v lanskem letu pa je vsekakor treba poudariti še nekaj: opravljeno je bilo veliko strokovnega dela in dodatnih, včasih celo malo drugačnih

opravil, povezanih z lastninjenjem zavarovalnic. Inštitut je svoje delo na tem področju vsekakor opravil na visoki strokovni, moralni in etični ravni.

Za konec teh uvodnih besed le še tole: Inštitut si je in si bo vedno, ne glede na take ali drugačne odkrite in včasih prikrite pritiske, prizadeval, da bo deloval na strogih strokovnih temeljih in načelih ter bo o vsaki zadevi s področij, ki jih pokriva, izdelal in imel strokovno in neodvisno mnenje ter deloval zgolj in izključno po pravih stroke.

1. Pravni status Inštituta

Na podlagi 11. člena zakona o revidiranju (Uradni list RS, št. 32/93 in 65/93) je Inštitut ustanovila Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije. Ustanovljen je bil 29. julija 1993 kot zavod in vpisan v sodni register pod številko registrskega vložka 1/24444/00 Ljubljana s sklepom srg 7748/93 dne 9. septembra 1993. Statut Inštituta, ki ga je na podlagi ZRev-1 sprejel svet Inštituta, je objavljen v Uradnem listu RS, št. 70/01.

2. Program dela

Program dela za leto 2002 je po poprejšnji obravnavi strokovnega sveta in revizijskega sveta Inštituta sprejel svet Inštituta. Z njim so bile začrtane temeljne naloge Inštituta v letu 2002. Poleg tistih, ki jih je moral opraviti po zakonu o revidiranju, statutu Inštituta in programu dela, pa je opravil še nekatere druge, ki niso bile predvidene. Vsak dan opravlja tudi stalne naloge, povezane s svojim delovanjem.

3. Izpolnitev programa dela za leto 2002

V programu dela za leto 2002 so bile naloge projektno načrtovane po področjih oziroma sekcijah, zato je takó sestavljeno tudi poročilo o opravljenem delu.

3.1. Revidiranje

a. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog revizorja in pooblaščenega revizorja

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog revizorja in pooblaščenega revizorja je ena izmed temeljnih nalog Inštituta.

Izobraževanje

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog revizorja je po izobraževalnem programu iz leta 1998 razdeljeno na splošni in posebni del. V splošnem delu pridobijo kandidati temeljno znanje iz računovodstva, revizije, poslovnih financ, gospodarskega in davčnega prava ter kvantitativnih metod; iz vseh teh predmetov opravljajo izpit. Poslušajo pa tudi predavanja iz poslovnega komuniciranja (kot dela več izobraževalnih programov). V posebnem delu pa morajo kandidati, ki želijo pridobiti strokovna znanja za opravljanje nalog revizorja, opraviti še izpite iz treh predmetov, in sicer revizije, poslovnih financ ter računovodstva in davkov. Izobraževalni program za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja obsega pet predmetov: revizijo, računovodstvo, poslovne finance, organiziranje in vodenje revizije ter davščine. Kandidat, ki se izobražuje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog revizorja, mora po uspešno opravljenih izpitih izdelati še seminarski nalogi, kandidat, ki se izobražuje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, pa zaključno delo.

V izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog revizorja se lahko vpišejo kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, predpisane v pravilniku o pridobitvi potrdil o

strokovnih znanjih za opravljanje nalog revizorja in pooblaščenega revizorja. Kandidati, ki se želijo vpisati v izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog revizorja, morajo imeti univerzitetno izobrazbo, opravljene izpite iz predpisanih fakultetnih predmetov, obvladati morajo slovenski jezik in niso smeli (ne smejo) biti pravnomočno obsojeni za kaznivo dejanje zoper premoženje oziroma gospodarstvo. Kandidati, ki se želijo vpisati v izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, pa morajo imeti univerzitetno izobrazbo, dovoljenje za opravljanje nalog revizorja, obvladati morajo slovenski jezik in niso smeli (ne smejo) biti pravnomočno obsojeni za kaznivo dejanje zoper premoženje oziroma gospodarstvo. Razpis za vpis v izobraževanje je bil javno objavljen.

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog revizorja

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog revizorja obsega 153 ur, od teh:

splošni del

revizija	8 ur
računovodstvo	18 ur
poslovne finance	15 ur
gospodarsko in davčno pravo	20 ur
kvantitativne metode	10 ur
<u>poslovno komuniciranje</u>	<u>5 ur</u>
skupaj	76 ur

posebni del

revizija	37 ur
računovodstvo in davki	25 ur
<u>poslovne finance</u>	<u>15 ur</u>
skupaj	77 ur

V letu 2002 se je nadaljevalo izobraževanje za kandidate, ki so se vanj vpisali v letu 2001. Kandidati so tudi v letu 2002 opravljali izpite takoj po končanih predavanjih; izpit iz gospodarskega in davčnega prava je uspešno opravilo 11 kandidatov, iz kvantitativnih metod pa 21. V okviru posebnega dela izobraževanja pa je izpit iz revizije takoj po koncu predavanj uspešno opravilo 18 kandidatov, iz računovodstva in davkov 11 ter iz poslovnih financ 8. Poleg tega sta bila tudi dva redna izpitna roka, in sicer aprila in oktobra iz splošnega dela ter maja in novembra iz posebnega dela.

Na podlagi razpisa se je septembra 2002 v izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog revizorja vpisalo 27 kandidatov; predavanja zanje se bodo končala aprila 2003. Opravljanja izpita iz revizije v okviru splošnega dela je v celoti oproščena ena kandidatka. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih, torej pred rednima rokoma; izpit iz računovodstva je opravilo 20 kandidatov, iz revizije 21, iz poslovnih financ 18 ter iz gospodarskega in davčnega prava 9 kandidatov. Izpite iz preostalih predmetov bodo kandidati opravljali v letu 2003.

Za uspešno dokončanje izobraževanja ter pridobitev potrdila o strokovnem znanju za opravljanje nalog revizorja mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še seminarski nalogi s področja preizkušanja notranjih kontrol v gospodarski družbi in preizkušanja podatkov na izbranem področju. V letu 2002 je zagovore seminarskih nalog uspešno opravilo 11 kandidatov (od teh so bili 3 kandidati vpisani v izobraževanje v letu 1998, 1 v letu 1999, 6 v letu 2000 in 1 v letu 2001).

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja obsega 114 ur, od teh:

revizija	28 ur
računovodstvo	30 ur
poslovne finance	26 ur
organiziranje in vodenje revizije	14 ur
<u>davščine</u>	<u>16 ur</u>
skupaj	114 ur

Zaradi premajhnega števila prijavljenih kandidatov v letu 2001 izobraževanja za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja nismo začeli izvajati. Zato smo razpisali samo dva redna izpitna roka za kandidate, vpisane v izobraževanje v preteklih letih.

Na podlagi razpisa se je septembra 2002 v izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja vpisalo 18 kandidatov; predavanja zanje se bodo končala februarja 2003. Tri kandidatke so bile delno oproščene opravljanja izpita iz poslovnih financ in računovodstva. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih, torej pred rednima rokoma; izpit iz revizije so opravili 4 kandidati, izpit iz davščin pa 11 kandidatov. Izpite iz preostalih predmetov bodo kandidati opravljali v letu 2003.

Za uspešno dokončanje izobraževanja ter pridobitev potrdila o strokovnem znanju za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati zaključno delo o celoviti reviziji večje in sestavljene gospodarske družbe. V letu 2002 je zaključno delo uspešno zagovarjalo 8 kandidatov (od teh je bil 1 kandidat vpisan v izobraževanje v letu 1998, 1 v letu 1999 in 6 v letu 2000).

b. Izdajanje dovoljenj za opravljanje nalog revizorja in pooblaščenega revizorja

Pogoji za pridobitev dovoljenja za opravljanje nalog revizorja in pooblaščenega revizorja so univerzitetna izobrazba, uspešno opravljen preizkus strokovnih znanj za posamezen naziv, dejstvo, da oseba ni (bila) pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper premoženje oziroma gospodarstvo, in dejstvo, da oseba obvlada slovenski jezik; za pridobitev naziva revizor mora imeti najmanj dve leti delovnih izkušenj na področju revidiranja oziroma notranjega revidiranja, za pridobitev naziva pooblaščen revizor pa najmanj pet let delovnih izkušenj, od teh najmanj tri leta pri opravljanju revidiranja, šteto po pridobitvi dovoljenja za opravljanje nalog revizorja. Oseba, ki izpolnjuje te pogoje, lahko zaprosi za izdajo dovoljenja za opravljanje nalog revizorja oziroma pooblaščenega revizorja. Dovoljenje za opravljanje nalog je v letu 2002 pridobilo 7 pooblaščenih revizorjev in 10 revizorjev.

ZRev-1 določa, da velja dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja oziroma revizorja dve leti od izdaje. Veljavnost dovoljenja se podaljša vsakič za dve leti, če imetnik dovoljenja opravi dodatno strokovno izobraževanje po programu, ki ga določi Inštitut. V letu 2002 dovoljenje za opravljanje nalog ni poteklo nobenemu revizorju oziroma pooblaščenemu revizorju.

c. Priznavanje tujih nazivov

V letu 2002 ni bilo potrjeno kot veljavno nobeno tuje potrdilo.

č. Izdajanje in odvzemanje dovoljenj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja oziroma revizorja

ZRev-1 določa, da Inštitut odvzame dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja oziroma revizorja, če je bilo pridobljeno z navedbo neresničnih podatkov ali če je bila oseba pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper premoženje oziroma gospodarstvo. Prav tako lahko Inštitut odvzame dovoljenje, če pooblaščen revizor oziroma revizor pri izvajanju nalog revidiranja krši določbe o prepovedi opravljanja nalog revidiranja v posamezni pravni osebi, v kateri ima sam naložbe ali s katero je drugače povezan in bi zaradi te povezave lahko obstajal dvom glede neodvisnosti in nepristranskosti revidiranja, če krši pravila revidiranja in je zaradi te kršitve poročilo o revidiranju pomanjkljivo oziroma zavajajoče, če krši določbo o dolžnosti varovanja zaupnih podatkov ali če ponavljajoče se krši druge določbe ZRev-1 ali drugih zakonov in predpisov, ki urejajo revidiranje pravnih oseb, oziroma pravila revidiranja. V vseh teh primerih je možen tudi pogojen odvzem dovoljenja. Poleg ukrepa odvzema dovoljenja pa pozna zakon tudi ukrep opomina, in sicer v vseh tistih primerih, ko se kršijo pravila revidiranja, pa niso izpolnjeni pogoji za odvzem dovoljenja oziroma pogojni odvzem dovoljenja. V letu 2002 Inštitut ni odvzel nobenega dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja oziroma revizorja; prav tako ni izrekel nobenega opomina.

d. Registri revizijskih družb, revizorjev in pooblaščenih revizorjev ter objavljane seznamov

Inštitut vodi v skladu z ZRev-1 register revizijskih družb in samostojnih revizorjev ter register pooblaščenih revizorjev in revizorjev. Vodi ju računalniško in ju sprti dopolnjuje.

Register revizijskih družb

V register revizijskih družb z dovoljenjem za opravljanje dejavnosti revidiranja je bilo na dan 31. decembra 2002 vpisanih 42 revizijskih družb. V eni revizijski družbi se je v letu 2002 upokojil edini zaposleni pooblaščen revizor, zato ni več izpolnjevala pogojev in je bila na svojo pobudo iz registra izbrisana.

Register revizorjev

V register oseb z dovoljenjem za opravljanje nalog revizorja je bilo na dan 31. decembra 2002 vpisanih 109 revizorjev.

Register pooblaščenih revizorjev

V register oseb z dovoljenjem za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja je bilo na dan 31. decembra 2002 vpisanih 170 pooblaščenih revizorjev.

Objavljanje seznama revizijskih družb

Statut Inštituta določa, da mora Inštitut vsako leto objaviti seznam revizijskih družb, vpisanih v register pri Inštitutu. V letu 2002 je Inštitut objavil seznam revizijskih družb, vpisanih v register, v vseh desetih zvezkih Revizorja in na domači spletni strani. Seznam revizijskih družb, vpisanih v register pri Inštitutu, pa je bil predan vsem, ki so se zanj zanimali.

e. Dopolnilno izobraževanje revizorjev in pooblaščenih revizorjev

ZRev-1 določa, da se veljavnost dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja oziroma revizorja podaljša vsakič za dve leti, če imetnik dovoljenja opravi dodatno strokovno izobraževanje po programu, ki ga določi Inštitut. Večino seminarjev za to dodatno izobraževanje priredi Inštitut. V letu 2002 smo tako izvedli

- okroglo mizo o vzrokih in posledicah nepričakovanih stečajev podjetij – primer ENRON. Kako preprečiti slovenski ENRON? in
- 6. jesensko strokovno srečanje revizorjev.

f. 8. letna konferenca revizorjev

Inštitut je 28. in 29. novembra 2002 organiziral 8. letno konferenco revizorjev. Namenjena je bila predvsem revizorjem in pooblaščenim revizorjem.

Na konferenci so bile predstavljene te teme: revizor kot celovita odlična osebnost, slovenski revizor na razpotju, novosti na področju revizijskega in računovodskega poročanja, revizorjevo poročanje o poslovnem poročilu, pravna ureditev Evropske skupnosti, cena kapitala, rokovne pogodbe – orodje finančne politike, varstvo upnikov v pravu kapitalskih družb, novi zakon o delovnih razmerjih. Posebni gost na konferenci je bil John Hegarty, finančni svetovalec za evropsko in srednjeazijsko območje pri Svetovni banki. Predstavil je pričakovane reforme na področju računovodstva in revizije.

Na konferenci so bila podeljena potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog revizorja in pooblaščenega revizorja.

Konference se je udeležilo 160 revizorjev in pooblaščenih revizorjev.

g. Nadzor nad revizijskimi družbami, pooblaščenimi revizorji in revizorji

Ker je nadzor nad revizijskimi družbami, pooblaščenimi revizorji in revizorji področje, za katero porabi revizijski svet Inštituta več kot 75 % svojega časa, mu tudi v poročilu o delu posvečamo nekaj več prostora.

Splošno o postopku

ZRev-1 sodi na področje materialnega prava, ki ureja predpostavke za sprejemanje odločitev Inštituta. Pravila, ki jih sprejme Inštitut, sodijo na področje materialnega prava samo v primeru, če je Inštitut za njihovo sprejetje z ZRev-1 posebej pooblaščen. Na področju nadzora daje Inštitutu posebno pooblastilo samo 55. člen ZRev-1, če izvzamemo pristojnosti pri določitvi dokumentacije, ki je podlaga za izdajo dovoljenja za opravljanje storitev revidiranja, in mu jih daje 49. člen ZRev-1 (več o tem v naslednji točki tega poglavja).

Postopek nadzora nad revizijskimi družbami, pooblaščenimi revizorji in revizorji prav tako v celoti urejata ZRev-1 in zakon o upravnem postopku. Torej za opravljanje nadzora nad revizijskimi družbami z uveljavitvijo ZRev-1 ne veljajo več določbe pravilnika o izvajanju nadzora nad revizijskimi družbami, ki je bil objavljen v reviji Revizor 1/96.

Iz 3., 12. in 18. člena ZRev-1 ter 5. člena statuta Inštituta nedvoumno izhaja, da je opravljanje nadzora nad revidiranjem ter odločanje o izdaji in odvzemu dovoljenj za opravljanje dejavnosti revidiranja ter nalog pooblaščenega revizorja in revizorja v okviru Inštituta v pristojnosti revizijskega sveta kot enega od organov Inštituta, naštetih v 15. členu ZRev-1. 5. člen statuta Inštituta pa določa, da predsednik revizijskega sveta zastopa Inštitut pri izvajanju javnih pooblastil v okviru pristojnosti, ki jih ima revizijski svet.

Nadzor nad pooblaščenimi revizorji in revizorji

V skladu z določbami ZRev-1 se za nadzor nad pooblaščenimi revizorji in revizorji smiselno uporabljajo določbe, ki urejajo nadzor nad revizijskimi družbami. Drugi odstavek 33. člena ZRev-1 dovoljuje za nadzor nad pooblaščenimi revizorji oziroma revizorji uporabo 51., 52., 54., 56. in 58. člena ZRev-1. Izpuščeni so torej dodatni ukrepi iz 59. člena. Možni ukrepi nadzora nad pooblaščenimi revizorji oziroma revizorji so pri smiselni uporabi navede-

nih členov odreditev odprave konkretne kršitve ter pogojni in nepogojni odvzem dovoljenja pa tudi opomin (56. člen, 34. do 36. člen ZRev-1).

V skladu s 35. členom ZRev-1 lahko Inštitut z odločbo o odvzemu dovoljenja hkrati izreče, da se odvzem ne bo izvršil, če pooblaščen revizor oziroma revizor v obdobju, ki ga določi Inštitut in ne sme biti krajše od šestih mesecev in ne daljše od dveh let, ne bo storil nove kršitve, zaradi katere je mogoče odvzeti dovoljenje oziroma izreči opomin. Inštitut prekliče pogojni odvzem dovoljenja in dovoljenje odvzame, če pooblaščen revizor oziroma revizor v tem obdobju (preizkusni dobi) stori novo kršitev, zaradi katere je mogoče odvzeti dovoljenje oziroma izreči opomin.

Razlogi za odvzem dovoljenja pooblaščenemu revizorju oziroma revizorju so taksativno naštet v 34. členu ZRev-1, in sicer se dovoljenje odvzame:

- če je bilo pridobljeno z navajanjem neresničnih podatkov,
- če je oseba pravnomočno obsojena na kaznivo dejanje zoper premoženje oziroma gospodarstvo,
- če pooblaščen revizor oziroma revizor pri izvajanju nalog revizije
 - krši prepoved iz drugega odstavka 27. člena ZRev-1¹,
 - krši pravila revidiranja in je zaradi te kršitve poročilo o revidiranju pomanjkljivo oziroma zavajajoče,
 - krši dolžnost varovanja zaupnih podatkov,
 - ponavljajoče krši druge določbe tega zakona oziroma drugih zakonov in predpisov, ki urejajo revidiranje posameznih pravnih oseb, oziroma pravila revidiranja.

Nadzor nad revizijskimi družbami²

V skladu z 51. členom ZRev-1 opravlja Inštitut nadzor nad revizijskimi družbami in pravnimi osebami, povezanimi z revizijskimi družbami, če je to potrebno zaradi nadzora nad poslovanjem revizijskih družb v skladu s 27. členom³ ZRev-1. Če je za nadzor nad pravno osebo, povezano z revizijsko družbo, pristojen drug nadzorni organ, opravi Inštitut pregled poslovanja te pravne osebe v sodelovanju s pristojnim nadzornim organom.

Nadzor nad revizijskimi družbami opravlja Inštitut po 52. členu ZRev-1

1. s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil revizijskih družb in drugih oseb, ki so po določbah ZRev-1 in drugih zakonov dolžne poročati Inštitutu oziroma ga obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah;
2. z opravljanjem pregledov poslovanja revizijskih družb;

¹ Drugi odstavek 27. člena določa, da pooblaščen revizor oziroma revizor ne sme opravljati nalog revidiranja v posamezni pravni osebi:

1. če ima naložbe v tej pravni osebi,
2. če je povezan s pravno osebo na drug način in bi zaradi te povezave lahko obstajal dvom v neodvisnost in nepristranost revidiranja.

² Določbe ZRev-1 o revizijski družbi se smiselno uporabljajo tudi za samostojnega revizorja.

³ Prvi odstavek 27. člena določa, da revizijska družba ne sme opravljati revidiranja v posamezni pravni osebi,

1. če ima naložbe v tej pravni osebi,
2. če ima ta pravna oseba naložbe v revizijski družbi,
3. če so osebe, ki so povezane s pravno osebo na način iz 5. točke drugega odstavka 8. člena ZRev-1,
 - ožji družinski člani članov uprave, nadzornega sveta oziroma pooblaščenih revizorjev v revizijski družbi,
 - skupaj posredno ali neposredno imetniki kvalificiranega deleža v revizijski družbi,
4. če je povezana s pravno osebo na drug način in bi zaradi te povezave lahko obstajal dvom v neodvisnost in nepristranost revidiranja.

3. z izrekanjem ukrepov nadzora po ZRev-1.

Ukrepi nadzora nad revizijsko družbo po 56. členu ZRev-1 so

1. odreditev odprave kršitev⁴;
2. odreditev dodatnih ukrepov;
3. odvzem dovoljenja.

Inštitut izda odredbo o odpravi kršitev, če pri opravljanju nadzora nad revizijsko družbo ugotovi, da revizijska družba

- krši prepoved iz prvega odstavka 27. člena ZRev-1 za opravljanje revidiranja v pravnih osebah, s katerimi je za posamezno poslovno leto sklenila pogodbo o revidiranju;
- opravlja dejavnosti, ki jih po ZRev-1⁵ ne sme opravljati;
- krši določbo 40. člena⁶ ZRev-1;
- krši obveznosti poročanja in obveščanja;
- krši druga pravila o revidiranju.

V odredbi Inštitut določi rok za odpravo kršitev. V tem roku mora revizijska družba ugotovljene kršitve odpraviti in Inštitutu dostaviti poročilo, v katerem opiše ukrepe za odpravo kršitev. Poročilu mora priložiti listine in druge dokaze, iz katerih izhaja, da so ugotovljene kršitve odpravljene.

Če iz dostavljenega poročila in priloženih dokazov izhaja, da so kršitve odpravljene, izda Inštitut odločbo, s katero ugotovi, da so kršitve odpravljene. Inštitut lahko pred izdajo odločbe opravi ponoven pregled poslovanja v obsegu, potrebnem za ugotovitev, ali so kršitve odpravljene.

Če je poročilo nepopolno oziroma iz poročila in priloženih dokazov ne izhaja, da so ugotovljene kršitve odpravljene, Inštitut revizijski družbi z odredbo naloži dopolnitev poročila in ji določi rok za dopolnitev.

Če Inštitut pri izvajanju nadzora ugotovi, da revizijska družba huje krši pravila o revidiranju, lahko upravi revizijske družbe z odredbo o odpravi kršitev kot dodatni ukrep naloži, da sprejme in opravi

- ukrepe za izboljšanje postopkov notranjega nadzora nad revidiranjem,
- ukrepe za izboljšanje postopkov notranjega nadzora nad pretokom zaupnih podatkov,
- ukrepe za spremembo organiziranosti revizijske družbe,
- druge ukrepe, potrebne za uresničitev pravil revidiranja.

Po 59. členu ZRev-1 se šteje, da revizijska družba huje krši pravila o revidiranju, če

- opravlja dejavnosti, ki jih po ZRev-1 ne sme opravljati,
- je bil nad delničarjem revizijske družbe, ki je imetnik kvalificiranega deleža, začel postopek za izrek prepovedi pravic iz delnic, ker je kršil dolžnost varovanja zaupnih podatkov,

⁴ Primer: V skladu s tarifo o taksah in nadomestilih je taksa za izdajo odredbe o odpravi kršitev 100 točk, vrednost točke pa za zdaj 1.000 SIT.

⁵ 39. člen ZRev-1 določa, da revizijska družba lahko opravlja samo storitve revidiranja in storitve na strokovnih področjih, povezanih z revidiranjem. Strokovna področja, povezana z revidiranjem, pa so (5. člen ZRev-1): računovodstvo, poslovne finance, notranje revidiranje, revidiranje informacijskih sistemov, davčno proučevanje in svetovanje ter ocenjevanje vrednosti podjetij, nepremičnin ter strojev in opreme.

⁶ 40. člen: Če je revizijska družba organizirana kot delniška družba, mora izdati imenske delnice.

- je bil nad pooblaščenim revizorjem oziroma revizorjem, ki pri revizijski družbi opravlja naloge revidiranja, začet postopek za odvzem dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja oziroma revizorja.

Inštitut naloži pristojnemu organu revizijske družbe, da razreši člana oziroma člane uprave in imenuje novega člana oziroma člane uprave, če

1. revizijska družba ne ravna v skladu z odredbo o odpravi kršitev,
2. uprava revizijske družbe ne opravi dodatnih ukrepov, ki jih je odredil,
3. revizijska družba ponavljajoče krši dolžnost pravočasnega in pravilnega poročanja oziroma obveščanja Inštituta ali kako drugače ovira opravljanje nadzora nad svojim poslovanjem.

Po 60. členu ZRev-1 Inštitut revizijski družbi odvzame dovoljenje za opravljanje storitev revidiranja v primerih:

- če je bilo dovoljenje pridobljeno z navajanjem neresničnih podatkov;
- če je revizijski družbi odredil dodatni ukrep in pristojni organ revizijske družbe v roku, določenem za izvršitev dodatnega ukrepa, ni razrešil člana oziroma članov uprave in imenoval novih, oziroma če tudi novo imenovani člani uprave v roku dveh mesecev od imenovanj niso odpravili kršitev oziroma opravili dodatnih ukrepov, ki so bili razlog za dodatni ukrep po 59. členu ZRev-1.

Z odločbo o odvzemu dovoljenja lahko Inštitut hkrati izreče, da se odvzem dovoljenja ne bo izvršil, če revizijska družba v obdobju, ki ga določi Inštitut in ne sme biti krajše od šestih mesecev in ne daljše od enega leta (preizkusni dobi), ne bo storila nove kršitve, zaradi katere je mogoče odvzeti dovoljenje.

Kadar Inštitut izreče pogojni odvzem dovoljenja, lahko določi, da bo odvzem dovoljenja izvršen tudi, če revizijska družba v določenem roku ne odpravi kršitev oziroma opravi dodatnih ukrepov, zaradi katerih ji je bil izrečen pogojni odvzem dovoljenja. Rok za izpolnitev teh obveznosti določi Inštitut v mejah preizkusne dobe.

Inštitut prekliče pogojni odvzem dovoljenja in dovoljenje odvzame, če revizijska družba v preizkusni dobi stori novo kršitev, zaradi katere je mogoče odvzeti dovoljenje, oziroma če ne opravi odrejenega dodatnega ukrepa.

Postopek opravljanja nadzora

ZRev-1 podrobno opredeljuje tudi postopek odločanja Inštituta v posamičnih zadevah.

Po 86. členu ZRev-1 je stranka postopka nadzora oseba, nad katero Inštitut opravlja nadzor. Stranke postopka nadzora nad revizijsko družbo so tudi člani uprave revizijske družbe. V skladu z 71. členom ZRev-1 dajejo stranke v postopku svoje izjave praviloma pisno.

Inštitut mora pred izdajo odločbe, ki jo izda po uradni dolžnosti in proti kateri ni pritožbe, stranko postopka nadzora pozvati, da se izjavi o dejstvih in okoliščinah, ki so pomembni za odločitev, če ZRev-1 v posameznem primeru ne določa drugega načina zagotovitve možnosti stranki, da se izjavi.

Poziv Inštituta mora obsegati

1. navedbo dejstev in okoliščin, o katerih naj se stranka izjavi, in dokazov, iz katerih ta dejstva izhajajo;
2. rok za izjavo, ki ne sme biti krajši od osem dni;

3. pouk stranki, da mora izjavi priložiti listinske dokaze, če se nanje sklicuje, ter da po preteku roka za izjavo ne bo imela pravice navajati novih dejstev in predlagati novih dokazov.

V izjavi lahko stranka navaja dejstva, iz katerih izhaja, da dejstva in okoliščine, navedene v pozivu Inštituta, niso podani, in predlaga dokaze, s katerimi dokazuje obstoj zatrjevanih dejstev. Če se stranka v izjavi sklicuje na listinske dokaze, mora te dokaze izjavi priložiti.

Če stranka izjavi ne priloži listinskih dokazov, se ne uporabljajo določbe zakona o nepopolnih vlogah, temveč Inštitut pri odločanju upošteva zgolj tiste dokaze, ki so izjavi priloženi.

Po izteku roka za izjavo stranka nima pravice navajati novih dejstev in novih dokazov.

Po 74. členu ZRev-1 izdaja Inštitut odločbe v obliki odločb, sklepov in odredb. Proti odločbam Inštituta ni pritožbe, je pa v skladu s 78. členom ZRev-1 dovoljeno začeti postopek sodnega varstva. Odločbe Inštituta, proti katerim ZRev-1 ne predvideva postopka sodnega varstva, so

- odločbe, s katerimi Inštitut odloči o ugovoru proti odredbi in ga zavrže, zavrne ali spremeni odredbo;
- odločbe, s katerimi Inštitut začne postopek za odvzem dovoljenja oziroma za izrek opomina oziroma prepovedi izvrševanja pravic iz delnic.

Odločbe iz 1. alineje prejšnjega odstavka lahko stranke izpodbijajo s tožbo v postopku sodnega varstva proti odločbi, ki jo je Inštitut izdal, ker subjekt nadzora ni ravnal v skladu z odredbo Inštituta. Odločbe iz 2. alineje prejšnjega odstavka pa lahko stranke izpodbijajo s tožbo v postopku sodnega varstva proti odločbi o odvzemu dovoljenja oziroma izreku opomina oziroma prepovedi izvrševanja pravic iz delnic.

Iz statuta Inštituta⁷ izhaja, da izdaja na področju javnih pooblastil v povezavi z revidiranjem odločbe, ki imajo obliko odločb, revizijski svet, odločbe, ki imajo obliko sklepov in odredb, pa direktor Inštituta.

Z odločbo Inštitut odloča o izdaji oziroma odvzemu dovoljenja in o drugih zadevah, za katere zakon ne določa, da o njih odloča s sklepom oziroma odredbo. Odločba mora biti obrazložena, če zakon ne določa drugače. V obrazložitvi morajo biti obrazloženi tudi tisti sklepi, proti katerim ni posebnega postopka sodnega varstva.

Po 87. členu ZRev-1 se spis subjektu nadzora, ki je pravna oseba oziroma podjetnik posameznik, vroči tako, da se vroči osebi, ki je pooblaščen za sprejem, ali delavcu, ki se nahaja v pisarni oziroma poslovnem prostoru.

Vročitve članom uprave pravne osebe se opravljajo z vročanjem pravni osebi. Šteje se, da je z vročitvijo pravni osebi opravljena tudi vročitev članom uprave.

Kadar stranko v postopku nadzora zastopa odvetnik, se šteje, da je vročitev stranki opravljena, če je spis vročen odvetniku oziroma zaposlenemu v odvetniški pisarni.

Subjektu nadzora, ki

- ni pravna oseba oziroma podjetnik posameznik,
- ni član uprave pravne osebe in
- ga ne zastopa odvetnik,

se spisi vročijo tako, da se mu vročijo v stanovanju ali poslovnem prostoru osebe, pri kateri je zaposlen.

⁷ Drugi odstavek 31. člena statuta Inštituta pravi: "V okviru izvajanja javnih pooblastil iz pristojnosti revizijskega sveta izdaja direktor Inštituta sklepe in odredbe."

Če se vročitev spisa, ki ga je potrebno vročiti osebno, ne da opraviti na opisani način, pa ni ugotovljeno, da je tisti, ki mu je treba spis vročiti, odsoten, ga vročevalec vroči Inštitutu. Na vratih oziroma v poštnem nabiralniku stanovanja ali poslovnega prostora naslovnika oziroma osebe, pri kateri je naslovnik zaposlen, vročevalec pusti pisno sporočilo, v katerem sta navedena kraj, kjer se spis nahaja, in rok osem dni, v katerem mora naslovnik spis dvigniti. V sporočilu in v samem spisu navede vročevalec vzrok za takšno ravnanje in dan, ko je sporočilo pustil na vratih oziroma v poštnem nabiralniku naslovnika oziroma osebe, pri kateri je zaposlen, ter se podpiše.

Če naslovnik spisa ne dvigne v roku osem dni, se šteje, da je bila vročitev opravljena na dan, ko je bilo sporočilo puščeno na vratih oziroma v poštnem nabiralniku prostorov iz prejšnjega odstavka, na kar je treba naslovnika opozoriti v samem sporočilu.

Če vročitve spisa, ki ga ni potrebno vročiti osebno, ni mogoče opraviti na opisani način, pusti vročevalec spis na vratih oziroma v poštnem nabiralniku stanovanja ali poslovnih prostorov naslovnika oziroma osebe, pri kateri je zaposlen. Vročevalec na spisu navede vzrok takšne vročitve in datum ter se podpiše. Šteje se, da je s tem vročitev opravljena.

Po ZRev-1 opravlja Inštitut nadzor na dva načina:

1. s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil subjektov nadzora in drugih oseb, ki so po določbah tega zakona dolžne poročati Inštitutu oziroma ga obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah;
2. z opravljanjem pregledov poslovanja subjektov nadzora.

V skladu z 91. členom ZRev-1 opravi pregled poslovanja subjekta nadzora strokovni delavec Inštituta, ki ga za opravljanje pregleda pooblasti direktor Inštituta. Za izvajanje posameznih nalog v zvezi s pregledom poslovanja lahko direktor Inštituta pooblasti pooblaščenega revizorja ali drugo strokovno usposobljeno osebo. Pooblaščen osebe imajo pri opravljanju nalog pregleda poslovanja, za katere jih je pooblastil direktor Inštituta, enake pristojnosti kot Inštitut na podlagi 92. do 97. člena ZRev-1.

Ukrepe nadzora po ZRev-1 izreka Inštitut po uradni dolžnosti. Ne glede na to pa lahko Inštitut izreče ukrep revizijski družbi oziroma pooblaščenemu revizorju tudi na predlog

1. člana uprave ali nadzornega sveta revizijske družbe,
2. delničarjev revizijske družbe, katerih skupni deleži dosegajo najmanj desetino osnovnega kapitala ali nominalni znesek 100,000.000 tolarjev,
3. pravne osebe, pri kateri je revizijska družba oziroma pooblaščen revizor opravljal(a) revidiranje.

Seznam dokumentacije po 55. členu ZRev-1

Kot je bilo že omenjeno, daje Inštitutu na področju nadzora posebno pooblastilo 55. člen ZRev-1, ki okvirno določa vsebino poročil, ki jih revizijske družbe pripravljajo za Inštitut, obenem pa v tretjem odstavku Inštitut pooblašča, da določi podrobnejšo vsebino teh poročil ter načine in roke poročanja. Na tej podlagi je revizijski svet Inštituta na svoji 6. redni seji 6. junija 2002 določil kot poseben predpis Seznam dokumentacije, s katero je revizijska družba dolžna poročati Inštitutu po 55. členu ZRev-1 (odslej seznam dokumentacije). Predpis je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 65/02.

Po 55. členu ZRev-1 mora revizijska družba Inštitutu poročati o

- spremembah podatkov, ki se vpisujejo v sodni register,
- sklicu skupščine in vseh sklepov, sprejetih na skupščini,
- imetnikih delnic revizijske družbe ter pridobitvi oziroma spremembi kvalificiranih deležev,

- naložbah, na podlagi katerih je revizijska družba posredno ali neposredno pridobila kvalificirani delež v drugi pravni osebi, in o vsaki nadaljnji naložbi v to pravno osebo,
- pogodbah o revidiranju, ki jih je sklenila za posamezno poslovno leto.

Poleg tega mora revizijska družba na zahtevo Inštituta predati poročila in informacije o vseh zadevah, pomembnih za opravljanje nadzora oziroma izvrševanje drugih pristojnosti in nalog Inštituta.

S seznamom dokumentacije je Inštitut določil način obveščanja o

- spremembah podatkov, ki se vpisujejo v sodni register,
- sklicu skupščine in vseh sklepih, sprejetih na skupščini,
- drugih zadevah, pomembnih za opravljanje nadzora ter izvrševanje drugih pristojnosti in nalog Inštituta.

O spremembah podatkov, ki se vpisujejo v sodni register, obvesti revizijska družba Inštitut najkasneje v tednu dni po tem, ko prejme obvestilo o vpisu spremenjenih podatkov v sodni register.

O sklicu skupščine in vseh sklepih, sprejetih na skupščini, obvesti revizijska družba Inštitut tako, da mu v 14 dneh po seji skupščine dostavi zapisnik skupščine.

O drugih zadevah, pomembnih za opravljanje nadzora in izvrševanje drugih pristojnosti in nalog Inštituta, obvešča revizijska družba Inštitut enkrat letno (vsako leto posebej), in sicer v zadnjem tednu meseca maja tako, da mu sporoči podatke o

1. imetnikih delnic revizijske družbe ter o pridobitvi oziroma spremembi kvalificiranih deležev;
2. naložbah, na podlagi katerih je posredno ali neposredno pridobila kvalificirani delež v drugi pravni osebi, in o vsaki nadaljnji naložbi v to pravno osebo;
3. spremembah statuta oziroma družbene pogodbe in vseh drugih aktov revizijske družbe (na primer pravilnika o varovanju poslovne skrivnosti, pravilnika o organiziranosti);
4. spremembah pogodbe o sodelovanju z drugo revizijsko družbo oziroma o podpisu nove pogodbe o sodelovanju z drugo revizijsko družbo;
5. vseh pogodbah o revidiranju računovodskih izkazov, ki jih je revizijska družba sklenila z naročniki za revidiranje računovodskih izkazov preteklega obračunskega obdobja;
6. načinu izračuna zavarovalne vsote za zavarovanje revizorjeve odgovornosti po 47. členu ZRev-1 in zavarovanju revizorjeve odgovornosti (kopija zavarovalne police in dokazila o plačilu zavarovalne premije);
7. zaposlenih.

O imetnikih delnic revizijske družbe ter o pridobitvi oziroma spremembi kvalificiranih deležev poroča revizijska družba Inštitutu tako, da navede

- ime, priimek in stalno prebivališče fizične osebe oziroma firmo in sedež pravne osebe, ki je imetnik delnic revizijske družbe, ter
- datum pridobitve oziroma spremembe kvalificiranega deleža, njegovega imetnika ter njegovo absolutno (v SIT) in relativno (v%) velikost.

O naložbah, na podlagi katerih je revizijska družba posredno ali neposredno pridobila kvalificirani delež v drugi pravni osebi, in o vsaki nadaljnji naložbi v to pravno osebo poroča revizijska družba Inštitutu tako, da navede:

- firmo in sedež pravne osebe, v kateri je revizijska družba posredno ali neposredno pridobila kvalificirani delež, ter posredni način pridobitve tega deleža (način povezave z osebo, ki je neposredni imetnik tega deleža);

- datum pridobitve oziroma spremembe kvalificiranega deleža ter njegovo absolutno (v SIT) in relativno (v%) velikost.

O vseh pogodbah o revidiranju računovodskih izkazov, ki jih je revizijska družba sklenila z naročniki revidiranja računovodskih izkazov preteklega obračunskega obdobja, poroča revizijska družba Inštitutu tako, da navede

- naročnika - firmo in sedež pravne osebe, ki je sklenila pogodbo z njo;
- njegovo velikost (veliko, srednje ali majhno podjetje po sodilih zakona o gospodarskih družbah);
- naravo dejavnosti (proizvodno podjetje, storitveno podjetje, trgovsko podjetje, zavarovalnica, banka, družba za upravljanje, investicijska družba, borzno-posredniška družba, druga finančna organizacija in drugo);
- podatek o tem, ali so bili naročnikovi vrednostni papirji v preteklem obračunskem obdobju predmet trgovanja na organiziranem trgu vrednostnih papirjev (borznem trgu in prostem trgu);
- ime in priimek pooblaščenega revizorja, ki je neposredno odgovoren za opravljeno revizijo;
- mnenje (pritrdilno, odklonilno, s pridržki, zavrnitev izdaje mnenja), ki ga je v svojem poročilu izrazil pooblaščen revizor, če je revizija zaključena (če revizija še ni zaključena, navede podatek o tem, kdaj je zaključek predviden);
- pogodbeno ceno in dejansko število opravljenih ur (če je revizija zaključena) pri revidiranju računovodskih izkazov.

O zaposlenih poroča revizijska družba Inštitutu tako, da navede

- skupno število zaposlenih;
- število pooblaščenih revizorjev, vključno s pogodbenimi sodelavci, ter njihova imena in njihove priimke;
- število drugih zaposlenih na področju revidiranja,
- število administrativnih delavcev na področju revidiranja,
- število zaposlenih na drugih področjih.

Predpisano dokumentacijo dostavi revizijska družba Inštitutu po pošti (priporočeno s povratnico) ali jo osebno vroči enemu od zaposlenih na Inštitutu v prostorih Inštituta.

Šteje se, da je bila dokumentacija vročena Inštitutu v predpisanih rokih, če je bila v teh rokih oddana na pošto oziroma vročena osebno.

Ker so prepisani roki v letu 2002 pretekli že pred objavo seznama dokumentacije, je bil v prehodnih določbah posebej določen zadnji dan oddaje dokumentacije v letu 2002, in sicer je bil to 15. september 2002.

Poslovník revizijskega sveta

Interna pravila o načinu opravljanja nadzora nad revizijskimi družbami, pooblaščenimi revizorji in revizorji je revizijski svet določil s posebnim poslovníkom⁸.

⁸ Poslovník o načinu dela revizijskega sveta pri opravljanju nadzora nad revizijskimi družbami, pooblaščenimi revizorji in revizorji.

Da bi bili pri opravljanju nadzora ustrezno zavarovani neodvisnost in nepristranskost članov revizijskega sveta v skladu s kodeksom etike poklicnih računovodskih strokovnjakov, ki ga je izdalo Mednarodno združenje računovodij, in v skladu s kodeksom poklicne etike zunanjih revizorjev, ki ga je izdal Inštitut, je revizijski svet s poslovnikom določil, da podpišejo vsi njegovi člani izjavo o neodvisnosti. Izjavo oddajo v zaprtih kuvertah, ki se hranijo v zaklenjeni blagajni v prostorih Inštituta. Posamezno kuverto odpre tričlanska komisija izvajalcev nadzora pri Inštitutu v primeru, da je pisno izražen sum, da je posamezen član revizijskega sveta kršil neodvisnost in nepristranskost. Komisijo imenuje revizijski svet s posebnim sklepom.

V nadaljevanju bodo predstavljene vse tiste določbe poslovnika, ki se ne nanašajo neposredno na člane revizijskega sveta in zaposlence Inštituta.

Opravljanje nadzora nad pooblaščenimi revizorji in revizorji

- V okviru nadzora nad revizijskimi družbami opravi Inštitut tudi neposredni nadzor nad vsemi pooblaščenimi revizorji v revizijski družbi tako, da pri opravljanju nadzora s pregledom celotne revizijske dokumentacije, ki se nanaša na opravljeno revizijo računovodskih izkazov najmanj enega naročnika za eno od obračunskih obdobij, preteklih od zadnjega opravljenega nadzora, preveri kakovost dela vsakega posameznega pooblaščenega revizorja, ki je odgovoren za izraženo mnenje o računovodskih izkazih.
- Nadzor nad revizorji opravi Inštitut prek preverjanja kakovosti dela posameznih pooblaščenih revizorjev, ki so odgovorni za kakovost dela svojih revizijskih skupin, sestavljenih iz revizorjev in drugih zaposlenih na področju revidiranja.
- Praviloma se šteje, da je na podlagi 2. točke drugega odstavka 34. člena ZRev-1 zaradi kršitve pravil revidiranja poročilo o revidiranju pomanjkljivo oziroma zavajajoče,
 - če iz revizijske dokumentacije, ki dokazuje opravljeno revizijo računovodskih izkazov, nedvoumno izhaja, da bi moral pooblaščen revizor v revizorjevem poročilu o revidiranih računovodskih izkazih izraziti drugačno mnenje, kot ga je izrazil;
 - če je revizijska dokumentacija pomanjkljiva, na podlagi izrečenega ukrepa o odreditvi odprave kršitve pa je pooblaščenemu revizorju oziroma revizorju ni uspelo dopolniti tako, da bi podpirala revizorjevo poročilo o revidiranih računovodskih izkazih.
- Morebitne kršitve v preizkusni dobi (pogojni odvzem dovoljenja – 35. člen ZRev-1) ugotavlja Inštitut z opravljanjem nadzora nad pooblaščenim revizorjem oziroma revizorjem v okviru opravljanja nadzora nad revizijsko družbo.
- Praviloma se šteje, da je pooblaščen revizor oziroma revizor kršil pravila revidiranja, pogojev za odvzem dovoljenja oziroma pogojni odvzem dovoljenja pa ni:
 - če revizijska dokumentacija podpira izraženo mnenje, pojasnjevalni odstavki, ki izražajo mnenje s pridržki, zavrnitev mnenja ali odklonilno mnenje, pa po obliki in vsebini ne ustrezajo zahtevam revizijskega poročanja (MSR 700);
 - če revizijska dokumentacija podpira izraženo mnenje, pooblaščen revizor oziroma revizor pa je pri opravljanju revidiranja zagrešil kršitev etičnih načel, ki v skladu z določbami ZRev-1 in drugih pravil revidiranja ne zahteva odvzema dovoljenja oziroma pogojnega odvzema dovoljenja.

Ne glede na predhodno določbo se praviloma šteje, da je pooblaščen revizor oziroma revizor huje kršil etična načela neodvisnosti in nepristranskosti, če je revidiral računovodske izkaze, ki so bili pripravljene z njegovo pomočjo (za revidiranja je opravljal na primer storitve ocenjevanja vrednosti, svetovanja in druge), saj je s tem pomembno vplival na velikost

posameznih postavk v računovodskih izkazih. Tovrstne kršitve etičnih načel se ugotavljajo na podlagi pregleda pogodb, ki jih je revizijska družba, v kateri je zaposlen pooblaščen revizor oziroma revizor, podpisala z revidirancem, in na podlagi pogodb, ki so jih z revidirancem podpisale z revizijsko družbo povezane pravne osebe. Tovrstne kršitve praviloma zahtevajo odvzem dovoljenja oziroma pogojni odvzem dovoljenja.

Opravljanje nadzora nad revizijskimi družbami

- Nadzor po 1. točki prvega odstavka 52. člena ZRev-1⁹ se opravlja v prostorih Inštituta s sistematičnim pregledovanjem dokumentacije, ki so jo Inštitutu v skladu s 55. členom ZRev-1 dolžne predati revizijske družbe. Nadzor nad dokumentacijo opravlja (opravljajo) oseba (osebe), ki jo (jih) je na podlagi 91. člena ZRev-1¹⁰ za opravljanje nadzora pooblastil direktor Inštituta. Za revizijske družbe, ki Inštitutu niso predale dokumentacije v roku, določenem na podlagi 55. člena ZRev-1, izda direktor Inštituta odredbo o odpravi kršitev.
- Nadzor po 2. točki prvega odstavka 52. člena se opravlja v prostorih revizijske družbe v skladu z določbami ZRev-1, ki se nanašajo na postopek nadzora. Inštitut opravlja nadzor nad revizijskimi družbami po 2. točki prvega odstavka 52. člena tako, da
 - je praviloma vsaka revizijska družba, ki revidira večje število podjetij (najmanj tri), katerih vrednostni papirji so predmet trgovanja na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, pregledana najmanj enkrat v treh letih;
 - so druge revizijske družbe praviloma pregledane najmanj enkrat v petih letih.
- Nadzor nad revizijskimi družbami opravlja Inštitut praviloma v obdobju september–marec (odslej obdobje opravljanja nadzorov) na podlagi načrta, ki ga potrdi revizijski svet. Nad revizijsko družbo, za katero obstaja na podlagi pisne zahteve tretje osebe upravičen dvom, da revidiranja računovodskih izkazov ni opravljala v skladu s pravili revidiranja, se opravi nadzor praviloma v prvem obdobju opravljanja nadzorov, potem ko revizijski svet presodi, da je dvom o kakovosti dela revizijske družbe upravičen.
- Presoja revizijskega sveta o nadzorih na podlagi pisnih zahtev temelji na utemeljitvah oziroma dokumentaciji, ki je priložena pobudam za opravljanje nadzorov, pri čemer mora biti iz te dokumentacije jasno razvidno, na kakšen način je revizijska družba kršila pravila revidiranja. Če to iz dokumentacije ni razvidno, preda Inštitut pobudniku za nadzor poziv za dopolnitev zahteve. Če pobudnik zahteve ustrezno ne dopolni, se nadzor ne opravi.
- Na podlagi 2. točke prvega odstavka 52. člena izvajalci nadzora ugotavljajo in presojujejo
 - spoštovanje ZRev-1 in drugih pravil revidiranja pri opravljanju revidiranja posameznih naročnikov s pregledom revizijske dokumentacije tako, da je za

⁹ 52. člen ZRev-1: Inštitut opravlja nadzor nad revizijskimi družbami

1. s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil revizijskih družb in drugih oseb, ki so po določbah tega zakona in drugih zakonov dolžne poročati Inštitutu oziroma ga obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah;
2. z opravljanjem pregledov poslovanja revizijskih družb;
3. z izrekanjem ukrepov nadzora po tem zakonu.

¹⁰ 91. člen ZRev-1:

- (1) Pregled poslovanja subjekta nadzora opravi strokovni delavec Inštituta, ki ga za opravljanje pregleda pooblasti direktor Inštituta.
- (2) Za izvajanje posameznih nalog v zvezi s pregledi poslovanja lahko direktor Inštituta pooblasti pooblaščenega revizorja ali drugo strokovno usposobljeno osebo.
- (3) Pooblaščen osebe iz drugega odstavka tega člena imajo pri opravljanju nalog pregleda poslovanja, za katere jih je pooblastil direktor Inštituta, enake pristojnosti kot Inštitut na podlagi 92. do 97. člena tega zakona.

vsakega pooblaščenega revizorja, ki je podpisnik revizorjevega poročila o revidiranih računovodskih izkazih, pregledana revizijska dokumentacija najmanj enega naročnika; pri izbiri vzorca naročnikov, za katere se v postopku nadzora pregleda revizijska dokumentacija, se poleg pooblaščenih revizorjev praviloma upoštevajo še

- pomembnost naročnikov revizijske družbe (velikost in organizacijska oblika, uvrščenost vrednostnih papirjev naročnika na organizirani trg vrednostnih papirjev, javni interes),
 - enakomernost zajetja gospodarskih panog,
 - enakomernost zajetja naročnikov po regijah;
 - spoštovanje etičnih načel (kodeks etike poklicnih računovodskih strokovnjakov, ki ga je izdalo Mednarodno združenje računovodskih strokovnjakov, kodeks poklicne etike zunanjih revizorjev, ki ga je izdal Inštitut);
 - izvajanje notranjega nadzora kakovosti delovanja revizijske družbe v skladu z MSR 220 - Obvladovanje kakovosti revizijskega dela.
- Morebitne kršitve v preizkusni dobi (pogojni odvzem dovoljenja – 61. člen ZRev-1) ugotavlja Inštitut z opravljanjem nadzora nad revizijsko družbo.

Ugotovitve nadzora

- Vsak izvajalec nadzora mora za področje oziroma za pooblaščenega revizorja ali revizorja, ki ga je pregledoval, sestaviti zapisnik, v katerem podrobno opiše nepravilnosti, ki jih je ugotovil v postopku izvajanja nadzora nad revizijsko družbo, pooblaščenim revizorjem ali revizorjem, ter jih po potrebi (po presoji izvajalca nadzora) podpre s kopijami dokumentacije revizijske družbe, ki jih je pridobil pri opravljanju nadzora. Seznam listin, katerih kopije pridobi izvajalec nadzora pri opravljanju nadzora, je priloga zapisnika.
- Zapisniki vseh izvajalcev nadzora (tudi tistih, ki so nadzirali posamezne pooblaščen revizorje oziroma revizorje) so sestavni del skupnega zapisnika o opravljenem nadzoru nad revizijsko družbo.
- Skupni zapisnik o opravljenem nadzoru nad revizijsko družbo preda Inštitut revizijski družbi, posamezne zapisnike pa tudi pooblaščenim revizorjem ali revizorjem, ki so stranke v postopku, najkasneje v 8 dneh po opravljenem nadzoru s pozivom, da v roku, ki praviloma ne sme biti daljši od 8 dni, Inštitutu predajo pisne pripombe. O morebitnih ukrepih na podlagi zapisnika in pripomb odloča revizijski svet.
- Revizijski svet pooblasti ustrezno osebo (z izpitom po zakonu o splošnem upravnem postopku) za vodenje postopka nadzora po zakonu.

Postopek nadzora

- V primeru, da Inštitut istočasno opravlja nadzor nad revizijsko družbo in pooblaščenimi revizorji oziroma revizorji v revizijski družbi, se ustrezni spis vroči pravni osebi in vsakemu pooblaščenemu revizorju oziroma revizorju, ki je nadziran.
- Poziv iz tretjega odstavka 93. člena ZRev-1¹¹ je pisen, podpiše pa ga oseba, ki jo je za opravljanje pregleda pooblastil direktor Inštituta.

¹¹ 93. člen ZRev-1:

(1) Pri opravljanju nadzora lahko Inštitut od subjekta nadzora zahteva poročila in informacije o vseh zadevah, ki so glede na namen posameznega nadzora pomembne za presojo, ali subjekt nadzora spoštuje določbe zakona oziroma na njegovi podlagi izdanih predpisov.

- O utemeljenosti opravljanja nadzora in/ali izrekanja ukrepov nadzora na predlog oseb iz drugega odstavka 98. člena ZRev-1¹² odloča revizijski svet.
- Pobude za izrek ukrepov nadzora, ki jih dajo druge osebe, revizijski svet praviloma upošteva pri sestavi načrta za opravljanje nadzorov v prvem obdobju opravljanja nadzorov.

Ker so se pri opravljanju nadzora nad revizijskimi družbami, pooblaščenimi revizorji in revizorji že pokazale nekatere pomanjkljivosti omenjenega poslovnika, je revizijski svet v okviru programa dela za leto 2003 kot poseben projekt predvidel pripravo pravil o postopkih izvajanja nadzora nad pooblaščenimi revizorji, revizorji in revizijskimi družbami ter o razvrščanju kršitev po stopnjah kot podlag za odločanje revizijskega sveta.

Opravljeni nadzori

Revizijski svet je v prvi polovici leta 2002 sprejemal odločitve o ukrepih na podlagi opravljenih nadzorov nad revizijskimi družbami še na podlagi starega zakona, ker so bile revizije, ki so bile predmet nadzorov, opravljene še v času veljavnosti starega zakona o revidiranju (opravljene revizije računovodskih izkazov za leto 2000). V tem okviru je revizijski svet obravnaval 11 poročil o rednih nadzorih nad revizijskimi družbami in eno poročilo o izrednem nadzoru nad revizijsko družbo. Na podlagi 11 obravnavanih poročil o rednih nadzorih nad revizijskimi družbami je 6 revizijskim družbam izrekel interni opomin. Interni opomin je izrekel tudi revizijski družbi, pri kateri je bil opravljen izredni nadzor.

Načrt opravljanja nadzorov v obdobju september 2002–marec 2003 je revizijski svet potrdil na svoji 6. redni seji 6. junija 2003. V skladu s tem načrtom je bil do konca leta 2002 opravljen

- pregled poslovanja treh revizijskih družb in pri njih zaposlenih treh pooblaščenih revizorjev na podlagi pobud tretjih oseb ter
- pregled poslovanja štirih revizijskih družb in pregled opravljanja nalog vseh pooblaščenih revizorjev, ki so pri opravljanju revizij računovodskih izkazov za leto 2001 s temi revizijskimi družbami sodelovali kot redno ali pogodbeno zaposleni.

Pregled poslovanja revizijskih družb in pregled opravljanja nalog pooblaščenih revizorjev so opravile osebe, ki jih je v skladu z 91. členom Zrev-1 pooblastil direktor Inštituta. Če upoštevamo število pooblaščenih oseb pri vsakem nadzoru, so dve tretjini nadzorov oziroma pregledov poslovanja opravile osebe, redno zaposlene pri Inštitutu.

Na podlagi pregleda poslovanja revizijskih družb in opravljanja nalog pooblaščenih revizorjev na pobudo tretjih oseb je revizijski svet zoper enega pooblaščenega revizorja začel postopek za izrek ukrepa opomina, ki ga je na podlagi dodatne obrazložitve in dokumentacije pooblaščenega revizorja ustavil.

(2) Poročila in informacije iz prvega odstavka tega člena lahko Inštitut zahteva tudi od članov uprave subjekta nadzora in oseb, zaposlenih pri subjektu nadzora.

(3) Inštitut lahko osebe iz drugega odstavka tega člena pozove, da o zadevah iz prvega odstavka tega člena v roku, ki ne sme biti daljši od treh dni, izdelajo pisno poročilo, ali jih povabi, da o teh zadevah dajo ustno izjavo.

¹² 98. člen ZRev-1:

(1) Ukrepe nadzora po tem zakonu izreka Inštitut po uradni dolžnosti.

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko inštitut izreče ukrep revizijski družbi oziroma pooblaščenemu revizorju tudi na predlog

1. člana uprave ali nadzornega sveta revizijske družbe,
2. delničarjev revizijske družbe, katerih skupni deleži dosegajo najmanj desetino osnovnega kapitala ali nominalni znesek 100.000.000 tolarjev,
3. pravne osebe, pri kateri je pooblaščen revizor oziroma revizijska družba opravljal(a) revidiranje.

Na podlagi pregleda poslovanja preostalih štirih revizijskih družb in opravljanja nalog osmih pri njih (redno ali pogodbeno) zaposlenih pooblaščenih revizorjev je Inštitut prek revizijskega sveta eni revizijski družbi izdal odredbo o odpravi kršitev in eno revizijsko družbo prijavil sodniku za prekrške zaradi kršitve določb 4. točke prvega odstavka 27. člena Zrev-1. Proti enemu pooblaščenemu revizorju je začel postopek za odvzem dovoljenja, proti petim pooblaščenim revizorjem pa postopek za izrek ukrepa opomina.

h. Druga področja delovanja revizijskega sveta v sodelovanju z odborom sekcije za revizijo

V letu 2002 so pristojnosti, ki sta jih imela pred uveljavitvijo Zrev-1 na revizijskem področju strokovni svet Inštituta in odbor sekcije za revizijo, v celoti prešle na revizijski svet.

Kot izhodišče za svoje delovanje je revizijski svet februarja leta 2002 sprejel pravila o delovanju revizijskega sveta pri Slovenskem inštitutu za revizijo. Z njimi je opredelil poslanstvo revizijskega sveta, področja njegovega delovanja, postopek sprejemanja, spreminjanja in tolmačenja pravil revidiranja, sodelovanje med revizijskim svetom in strokovnimi službami Inštituta, način dela revizijskega sveta, sprejemanje letnega programa dela ter zunanje poročanje in nastopanje v javnosti. Seje, ki jih je imel revizijski svet v letu 2002, so bile praviloma vsak prvi četrtek v mesecu razen v aprilu, juliju in avgustu. V aprilu seje ni bilo, ker je revizijski svet ta čas namenil trem projektom (pripravi hierarhije pravil revidiranja, opredelitvi dokumentacije, ki jo kot prilogo k zahtevi za izdajo dovoljenja za opravljanje dejavnosti revidiranja po 6. in 49. členu ZRev-1 določi Inštitut, ter pripravi navodil za delovanje revizorjev v zvezi z zakonom o preprečevanju pranja denarja), o katerih je razpravljal v maju in juniju.

Če izvzamemo nadzor nad revizijskimi družbami, pooblaščenimi revizorji in revizorji, ki mu je revizijski svet v letu 2002 posvetil večino svojega časa (prejšnja točka tega poročila), so med pomembnejšimi projekti, ki jih je izvedel v sodelovanju z odborom sekcije za revizijo, tile:

- opredelitev dokumentacije, ki jo kot prilogo k zahtevi za izdajo dovoljenja za opravljanje dejavnosti revidiranja po 6. in 49. členu Zrev-1 določi Inštitut;
- priprava hierarhije pravil revidiranja na podlagi 2. in 18. člena Zrev-1;
- priprava pravil za delovanje revizorjev v zvezi z zakonom o preprečevanju pranja denarja.

Na kratko si oglejmo omenjene projekte.

Opredelitev dokumentacije, ki jo kot prilogo k zahtevi za izdajo dovoljenja za opravljanje dejavnosti revidiranja po 6. in 49. členu Zrev-1 določi Inštitut

S seznamom dokumentacije, ki jo je potrebno predložiti ob zahtevi za izdajo dovoljenja za opravljanje storitev revidiranja in ob zahtevi za vpis revizijske družbe v register revizijskih družb, je revizijski svet podrobneje opredelil drugo dokumentacijo, ki jo revizijska družba v skladu s 6. točko 49. člena priloži zahtevi za izdajo dovoljenja za opravljanje storitev revidiranja. Seznam je določil revizijski svet 9. maja 2002 na svoji 5. redni seji, objavljen pa je bil v reviji Revizor in na spletnih straneh Inštituta.

Hierarhija pravil revidiranja

S hierarhijo pravil revidiranja je revizijski svet na podlagi 2. in 18. člena Zrev-1 določil prioriteto posameznih pravil revidiranja pri njihovi obvezni uporabi. Ravni pravil po tej hierarhiji so:

1. Prva raven:
 - zakon o revidiranju;
 - avtentična razlaga določb zakona o revidiranju;

- predpisi državnih organov o revizorjevih poročilih (razširjeno poročanje) in njihove avtentične razlage, ki jih izdajajo
 - Banka Slovenije,
 - Agencija za trg vrednostnih papirjev,
 - Agencija za zavarovalni nadzor,
 - Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja in
 - Ljubljanska borza,
 ter navodila za njihovo izvajanje;
- mednarodni standardi revidiranja in mednarodni kodeks poklicne etike računovodskega strokovnjaka;
- temeljna revizijska načela;
- slovenski standardi revidiranja in slovenski kodeks poklicne etike zunanjih revizorjev.

2. Druga raven:

- mednarodna stališča o revidiranju;
- stališča, pojasnila in priporočila revizijskega sveta Inštituta.

3. Tretja raven:

- navodila za delovanje revizijskih družb;
- metodološka gradiva in priručniki Inštituta.

4. Četrta raven:

- domača in tuja strokovna literatura;
- splošno sprejeto delovanje oziroma postopki delovanja revizorjev v tuji praksi.

Uporaba pravil, ki sodijo na prvo raven, je pri revidiranju računovodskih izkazov obvezna, s tem da revizijski svet Inštituta sprejme posebno navodilo za izvedbo predpisa državnega organa o revizorjevem poročilu (razširjeno poročanje), kadar je za izvedbo tega predpisa po pravilih stroke potrebno dodatno pojasnilo.

Pravila revidiranja na drugi in tretji ravni se izdajajo, da bi pooblaščenim revizorjem in revizorjem pomagala pri izvajanju standardov in pri širjenju dobrih rešitev.

Na četrti ravni se kot pravila revidiranja lahko uporabijo strokovna literatura po seznamu, ki ga določi revizijski svet, in splošno sprejeto delovanje oziroma postopki delovanja revizorjev v tuji praksi, ki jih je potrdil revizijski svet.

Predlog hierarhije pravil revidiranja je pripravil predsednik revizijskega sveta Inštituta, revizijski svet pa ga je na svoji junijski seji dal v javno razpravo in v razpravo odboru sekcije za revizijo.

Hierarhija je bila, upoštevajoč tudi pripombe v javni razpravi in predloge odbora sekcije za revizijo, sprejeta 5. septembra 2002. Objavljena je bila v Uradnem listu RS, št. 96/2002, veljati pa je začela 22. novembra 2002.

Priprava pravil za delovanje revizorjev v zvezi z zakonom o preprečevanju pranja denarja

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o preprečevanju pranja denarja je bil sprejet leta 2001 in objavljen v Uradnem listu RS, št. 79/01 in 59/02. Spremembe starega zakona je zahtevala prilagoditev zakonodaje spremenjeni oziroma dopolnjeni evropski direktivi, ki se nanaša na preprečevanje pranja denarja. Glavne novosti so bile predvsem v razširitvi kroga zavezancev, ki jih zakonodaja neposredno zadeva. V tej razširjeni skupini so

tudi revizorji, davčni svetovalci in računovodje, in sicer kot osebe, ki imajo lahko neposreden vpogled v poslovne aktivnosti gospodarskih oseb in tako lahko kot strokovnjaki hitro zaznajo nenavadna odstopanja ali nepravilnosti v poslovanju podjetij.

Ker so bile z direktivo ter posledično tudi s spremembami naše zakonodaje s tega področja revizorjem naložene nove obveznosti in odgovornosti, je revizijski svet kot pomembno nalogo v letu 2002 v program dela uvrstil tudi izdelavo navodil, ki bi revizorju pomagala razumeti ter pravilno uresničevati zakonske obveznosti.

Delovna skupina se je dela lotila v aprilu leta 2002 ter izdelala osnutek besedila navodil, h katerim so člani revizijskega sveta in odbora sekcije za revizijo dali svoje pripombe. Delovna skupina se je v nekaterih primerih tolmačenja oziroma uporabe zakona posvetovala tudi s predstavniki Urada RS za preprečevanje pranja denarja, s katerimi je našla skupne rešitve, kako naj se v navodilih revizorjem predlagajo revizijski postopki, ki ne bodo v neskladju z zakonom.

Uradni predlog besedila je izdelal in potrdil revizijski svet ter ga dal v javno razpravo, ki je trajala do 30. julija 2002. V okviru javne razprave so bili dani nekatere pripombe oziroma priporočila, ki jih je revizijski svet, kolikor je bilo mogoče, upošteval. Na septembrski seji revizijskega sveta je bilo potrjeno uradno besedilo Navodilo 1 – Revizorjevi postopki pri preprečevanju pranja denarja, ki je bilo predano vsem direktorjem revizijskih družb z opozorilom, da so z njimi dolžni seznaniti zaposlene v revizijskih družbah, namen in najpomembnejše določbe v navodilih pa so bili predstavljeni tudi na 6. jesenskem strokovnem posvetu revizorjev septembra 2002 v Radencih.

Program dela za leto 2003

Med najpomembnejše projekte, ki naj bi jih člani revizijskega sveta, odbora sekcije za revizijo pa tudi preostali zainteresirani pooblaščen revizorji in revizorji v okviru delovnih skupin začeli uresničevati leta 2003, je revizijski svet uvrstil

- sprejetje Stališča 1: Revizorjev pregled in poročanje o letnem poročilu¹³;
- pripravo standarda o revidiranju lokalnih skupnosti – občin;
- pripravo pravil o sodelovanju revizorjev z organi upravljanja in poslovanja gospodarskih družb;
- kritični pregled izobraževalnega programa za naziva revizor ter pooblaščen revizor;
- dopolnitev pravil za delovanje gospodarskih revizorjev, ki sta jih v obliki listine, ki podrobneje določa vsebino in način sodelovanja revizijskih družb in revizorjev Računskega sodišča, na predlog posebne delovne skupine sprejela Računsko sodišče Republike Slovenije in Inštitut;
- pripravo pravil o revizorjevi neodvisnosti v povezavi z opravljanjem storitev na področjih, povezanih z revidiranjem;
- pripravo stališč in pojasnil v zvezi z zakonskimi določbami, ki se sklicujejo na revizorja.

3.2. Sekcija za računovodstvo

a. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni računovodja

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni računovodja obsega 153 ur, od teh:

splašni del

¹³ Stališče je sprejel revizijski svet 6. februarja 2003 na svoji 11. redni seji, objavljeno pa je bilo v Uradnem listu RS, št. 24/03.

revizija	8 ur
računovodstvo	18 ur
poslovne finance	15 ur
gospodarsko in davčno pravo	20 ur
kvantitativne metode	10 ur
<u>poslovno komuniciranje</u>	<u>5 ur</u>
skupaj	76 ur

posebni del

računovodstvo in davki	62 ur
<u>poslovne finance</u>	<u>15 ur</u>
skupaj	77 ur

Za kandidate, ki so se vpisali v izobraževanje v letu 2001, se je nadaljevalo izobraževanje v letu 2002. Poslušali so preostala predavanja iz splošnega dela in takoj po njih opravljali izpite. Izpit iz gospodarskega in davčnega prava je uspešno opravilo 5 kandidatov, iz kvantitativnih metod pa 10 kandidatov. Izobraževanje se je nato nadaljevalo s posebnim delom; izpit iz poslovnih financ je uspešno opravilo 8 kandidatov, prvi del izpita iz računovodstva in davkov 9 kandidatov ter drugi del tega izpita 11 kandidatov. Pri predmetu računovodstvo in davki so morali kandidati izdelati tudi seminarsko nalogo in jo zagovarjati; nalogo je uspešno izdelalo in opravilo zagovor 16 kandidatov. Poleg tega sta bila tudi dva redna izpitna roka, in sicer aprila in oktobra iz splošnega dela ter maja in novembra iz posebnega dela.

Jeseni 2002 je bil na podlagi pravilnika o pridobitvi potrdil o strokovnih nazivih (certifikatov) in vpisu v registre Inštituta objavljen razpis za vpis osme generacije preizkušenih računovodij. V izobraževanje se je vpisalo 17 kandidatov. En kandidat je bil oproščen opravljanja izpita iz poslovnih financ v okviru splošnega in posebnega dela izobraževanja, ena kandidatka pa izpitov iz računovodstva, revizije in kvantitativnih metod v okviru splošnega dela ter delno iz prvega dela predmeta računovodstvo in davki v okviru posebnega dela. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih, torej pred rednima izpitnima rokoma; izpit iz računovodstva je uspešno opravilo 13 kandidatov, iz revizije 13 kandidatov, iz poslovnih financ 14 kandidatov ter iz gospodarskega in davčnega prava 9. Izpite iz preostalih predmetov bodo kandidati opravljali v letu 2003.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni računovodja mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati še zaključno delo. V letu 2002 je uspešno izdelalo zaključno delo in opravilo zagovor 10 kandidatov (od teh so bili vpisani v izobraževanje 3 v letu 1997, 2 v letu 1998 in 5 v letu 2000).

b. Izobraževanje za strokovni naziv računovodja

Izobraževanje za strokovni naziv računovodja obsega:

organizacijski in kadrovski vidik računovodstva	11 ur
uvod v računovodstvo	6 ur
finančno računovodstvo	26 ur
stroškovno računovodstvo	16 ur
poslovodno računovodstvo	16 ur
kontrola in revizija	8 ur
poslovna matematika	11 ur
poslovne finance	15 ur
gospodarsko pravo	16 ur
davki	23 ur
<u>poslovno komuniciranje</u>	<u>4 ure</u>
skupaj	152 ur

Za kandidate, ki so se vpisali v izobraževanje v letu 2001, se je nadaljevalo izobraževanje v letu 2002. Poslušali so preostala predavanja in takoj po njih opravljali izpite. Izpit iz stroškovnega računovodstva je uspešno opravilo 5 kandidatov, iz poslovnega računovodstva 11 kandidatov, iz kontrole in revizije 15 kandidatov, iz poslovne matematike 11 kandidatov, iz poslovnih financ 12 kandidatov, iz gospodarskega prava 11 kandidatov in iz davščin 10 kandidatov. Poleg tega sta bila tudi dva redna izpitna roka, in sicer marca in septembra.

Jeseni 2002 je bil na podlagi pravilnika o pridobitvi strokovnega naziva računovodja in vpisu v register Inštituta objavljen razpis za vpis tretje generacije računovodij. V izobraževanje se je vpisalo 18 kandidatov. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih, torej pred rednima izpitnima rokoma; izpit iz uvoda v računovodstvo je uspešno opravilo 18 kandidatov, iz organizacijskega in kadrovskega vidika računovodstva 16 kandidatov in iz finančnega računovodstva 13 kandidatov. Izpite iz preostalih predmetov bodo kandidati opravljali v letu 2003.

Za pridobitev strokovnega naziva računovodja mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2002 je uspešno izdelalo zaključno delo in opravilo zagovor 7 kandidatov (vsi so bili vpisani v izobraževanje v letu 2000).

c. Register preizkušenih računovodij

Na dan 31. decembra 2002 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 84 preizkušenih računovodij. Na podlagi 46. člena statuta Inštituta objavi Inštitut vsak mesec v reviji Revizor in na domačih spletnih straneh imenski seznam oseb, ki so pridobile strokovni naziv preizkušeni računovodja in opravile dodatno strokovno izobraževanje po pravilih Inštituta. Na dan 31. decembra 2002 je pogoje za objavo podatkov izpolnjevalo 60 preizkušenih računovodij.

č. Register računovodij

Na dan 31. decembra 2002 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 7 računovodij. Na podlagi 46. člena statuta Inštituta objavi Inštitut vsak mesec v reviji Revizor in na domačih spletnih straneh imenski seznam oseb, ki so pridobile strokovni naziv računovodja in opravile dodatno strokovno izobraževanje po pravilih Inštituta. Na dan 31. decembra 2002 je bilo v tem seznamu vpisanih vseh 7 računovodij (na njihovo zahtevo).

d. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih računovodij

Preizkušeni računovodje in računovodje se morajo za to, da Inštitut objavlja njihove podatke v reviji Revizor in na domačih spletnih straneh, dodatno izobraževati najmanj 60 ur v dveh letih. Večino seminarjev za to izobraževanje priredi Inštitut. V letu 2002 smo tako izvedli tele seminarje:

- Sestavitev letnega poročila za leto 2001,
- Vpliv politike razporejanja posrednih stroškov na stroškovne nosilce, ekonomske enote in kupce na obvladovanje stroškov,
- Seminar o spremembah pravilnika o računovodstvu v skladu z novimi standardi (seminar je bil organiziran štirikrat) in
- Razkritja v letnih poročilih v skladu z novimi standardi (seminar je bil organiziran dvakrat).

e. 5. letna konferenca preizkušenih računovodij

Inštitut je 14. in 15. maja 2002 organiziral 5. letno konferenco preizkušenih računovodij. Konferenca je bila v veliki meri posvečena obravnavi posameznih slovenskih računovodskih standardov, preostale teme pa so bile: pomen novih slovenskih

računovodskih standardov, vpliv sprememb računovodskih usmeritev na spremembe in dopolnitve notranjih predpisov ter računovodska analiza (računovodsko proučevanje) z vidika uporabnikov. Na konferenci je bilo predstavljeno še poročilo o delovanju sekcije za računovodstvo pri Inštitutu. Podeljena so bila tudi potrdila o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni računovodja.

Na konferenci je bilo 156 udeležencev.

f. Pojasnila k slovenskim računovodskim standardom

S 1. januarjem 2002 so začeli veljati novi slovenski računovodski standardi (odslej SRS). Ker so prinesli kar nekaj novih strokovnih rešitev, je odbor sekcije za računovodstvo pozorno spremljal probleme pri uporabi novih SRS in za vprašanja, za katera je ocenil, da jih je treba dodatno pojasniti, predlagal strokovnemu svetu Inštituta v sprejetje pojasnila k SRS. V letu 2002 je strokovni svet je v zvezi z uporabo SRS sprejel tale pojasnila in jih objavil v Uradnem listu RS:

Pojasnilo 1 k SRS 1 – Izpolnjevanje pogojev za razvrstitev najemov med finančne najeme,

Pojasnilo 1 k SRS 5 – Terjatve za vstopni davek na dodano vrednost,

Pojasnilo 1 k SRS 8 – Poravnavanje izgube,

Pojasnilo 2 k SRS 8 – Oblikovanje posebnih prevrednotovalnih popravkov kapitala v bankah,

Pojasnilo 1 k SRS 24 – Izkazovanje podatkov za leto 2001 v bilancah stanja,

Pojasnilo 2 k SRS 24 – Razkritja sredstev in obveznosti do njihovih virov po odsekih,

Pojasnilo 1 k SRS 25 – Izkazovanje podatkov za leto 2001 v izkazih poslovnega izida,

Pojasnilo 2 k SRS 25 – Izpolnjevanje postavke davek iz dobička,

Pojasnilo 3 k SRS 25 – Razkritje prihodkov in poslovnih izidov po odsekih in

Pojasnilo 1 k SRS 26 – Izkazovanje podatkov za leto 2001 v izkazih finančnega izida.

g. Kontni okviri in novi računovodski standard

Na podlagi novih SRS je odbor sekcije za računovodstvo pripravil tudi predloge kontnih okvirov in priporočenega kontnega načrta ter jih predložil v sprejetje strokovnemu svetu Inštituta. Strokovni svet Inštituta je v letu 2002 sprejel in v Uradnem listu RS objavil tele kontne okvire in priporočeni kontni načrt:

- kontni okvir za gospodarske družbe,
- kontni okvir za društva,
- kontni okvir za zadruga,
- kontni okvir za nepridobitne organizacije zasebnega prava,
- kontni okvir za vzajemne sklade in
- priporočeni kontni načrt za gospodarske družbe.

Posebna delovna skupina je v letu 2002 pripravila osnutek SRS 39 – Računovodske rešitve pri malih samostojnih podjetnikih posameznikih. Strokovni svet Inštituta je SRS 39 sprejel, minister za finance pa je dal k njemu soglasje, tako da je Inštitut sprejeti standard objavil v Uradnem listu RS in tako izpolnil zakonsko obveznost.

h. Problemska področja računovodstva

Leto 2002 je bilo na področju računovodenja zaznamovano z uvajanjem novih SRS. Novi SRS so prinesli novosti, predvsem nova pravila v zvezi s prevrednotovanjem sredstev in dolgov ter večjo uporabo pravila poštene vrednosti. Pri tem ne gre le za "kozmetične"

popravke, ampak za vsebinske spremembe, ki zahtevajo višjo stopnjo teoretičnega in tudi praktičnega znanja. Novi SRS temeljijo na teoretičnih zasnovah, ki jih vsebujejo tudi mednarodni računovodski standardi, in so tako usklajeni s sodobnimi zahtevami računovodske stroke. Seveda pa bo preteklo kar nekaj časa, preden bomo novosti lahko v celoti uveljavili v praksi in bodo tudi računovodje v podjetjih spremenili način razmišljanja. Gre za proces, ki se je z novimi SRS začel in se bo nadaljeval z obvezno uporabo mednarodnih računovodskih standardov za leto 2005 za družbe, katerih delnice so uvrščene na borzni trg, in družbe, ki morajo sestavljati konsolidirane računovodske izkaze. Postopoma pa bodo morale tudi preostale družbe pri računovodenju v celoti upoštevati navedena izhodišča in teoretične podlage za pripravo računovodskih podatkov in informacij.

Pri uporabi novih SRS nismo zaznali posebnih problemov. Še največ jih je bilo povezanih z novimi pravili prevrednotovanja osnovnih sredstev in tudi finančnih inštrumentov. Ocenjujemo, da gre za strokovno zahtevne naloge, ki so jim lahko kos samo strokovno usposobljeni računovodje in tudi ocenjevalci vrednosti sredstev, predvsem ocenjevalci vrednosti nepremičnin in strojev ter opreme in tudi ocenjevalci vrednosti podjetij. Gre za proces, ki pri vrednotenju sredstev in dolgov temelji na sedanji oziroma pošteni vrednosti. Teoretične osnove za vrednotenje sredstev in dolgov po sedanji vrednosti so sicer znane že nekaj časa, vendar pa se v praksi pri ugotavljanju sedanje vrednosti sredstev na podlagi ocenjenih diskontiranih denarnih tokov pojavlja veliko vprašanj pa tudi teoretičnih in praktičnih problemov, tako da nikakor ne moremo trditi, da je prevrednotenje, kot je zapisano v SRS, že popolnoma uveljavljeno v praksi. Gre za proces, ki zahteva nekaj časa, saj je najtežje spremeniti predvsem miselnost nekaterih računovodij. V tej zvezi je gotovo pomembno dejstvo, da je vrsta strokovnjakov v družbah in tudi zunaj njih spremenila svoj pogled na ugotavljanje in ocenjevanje vrednosti sredstev. Vsekakor je v tej zvezi treba poudariti, da novi SRS onemogočajo vsakršno revalorizacijo ali prevrednotenje sredstev zaradi okrepitve, ki bi se lahko posredno ali neposredno prelilo v poslovni izid.

Kar nekaj kritik v zvezi z uporabo novih SRS pa so nekatere družbe namenile opustitvi revalorizacije kapitala oziroma finančnega pojmovanja kapitala. Kljub temu da bila v letu 2002 inflacija, merjena z rastjo cen ·ivljenjskih potrebš·in, še vedno 7,2-odstotna, družbe kapitala niso revalorizirale in so tako izkazovale čisti dobiček, ki je bil tudi rezultat inflacijskih gibanj, in ne le poslovanja. Od tako ugotovljenega poslovnega izida so družbe plačale tudi davek od dobička; torej so ga obračunale in plačale tudi od nominalno ugotovljenega poslovnega izida oziroma tudi tistega dela poslovnega izida, ki je posledica padanja kupne moči tolarja.

Vsekakor pa je treba tudi letos opozoriti še na nekaj. Kljub strokovno vedno zahtevnejšim standardom in povečani vlogi poročanja, ki so jo prinesle zahteve novega zakona o gospodarskih družbah, opažamo, da nekatere družbe poklica računovodje ne cenijo dovolj ter da je predvsem znanje nekaterih "računovodij", ki vodijo računovodske servise in izdelujejo računovodske izkaze ter letna poročila za svoje naročnike, nezadovoljivo; zato je tudi kakovost takih poročil zelo pogosto dvomljiva. Ne gre le za problem poročanja, ampak so s takimi poročili lahko zavedeni tudi uporabniki računovodskih informacij in podatkov. Ti problemi bodo še večji čez nekaj let, ko bo Slovenija v Evropski zvezi in ko se bodo zahteve po znanju in seveda tudi poročanju še zaostrole. Naj v tej zvezi še enkrat poudarimo, da menimo, da je upravičeno pričakovanje, ki ga narekuje stroka, namreč, da bi moral imeti računovodja najmanj visokošolsko ali univerzitetno izobrazbo. Ne gre pa le za strokovna vprašanja; problem je širši in bi ga bilo treba obravnavati tudi z nacionalnega vidika. Menimo, da bi Slovenija morala zaščititi svoje interese in predpisati osnovne zahteve, ki bi jih morali izpolnjevati vsaj vsi tisti računovodje, ki vodijo poslovne knjige za srednje in velike družbe in tudi za druge (računovodski servisi).

Mogoče je torej prišel čas, ko bi bilo treba razmišljati o tem, ali s strokovnega, etičnega in narodnostnega vidika ne bi bilo najbolje, da bi bilo z zakonom določeno, katere pogoje morajo izpolnjevati in katera znanja morajo imeti računovodje v družbah. Da bi se izboljšalo stanje na tem področju, predlagamo, da se v posebnem zakonu o računovodenju in davčnem svetovanju določijo pogoji in certificiranje računovodij srednjih in velikih družb ter računovodij, ki vodijo poslovne knjige za naročnike.

3.3. Sekcija za davčno svetovanje

a. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni davčnik

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni davčnik obsega 163 ur, od teh:

<i>splošni del</i>	
revizija	8 ur
računovodstvo	18 ur
poslovne finance	15 ur
gospodarsko in davčno pravo	20 ur
kvantitativne metode	10 ur
<u>poslovno komuniciranje</u>	<u>5 ur</u>
skupaj	76 ur
<i>posebni del</i>	
davčni postopek in davčna revizija	47 ur
računovodstvo in davki	25 ur
<u>poslovne finance</u>	<u>15 ur</u>
skupaj	87 ur

V letu 2002 se je nadaljevalo izobraževanje četrte generacije kandidatov za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik, ki so se v izobraževanje vpisali v letu 2001. Takoj po končanih predavanjih so kandidati opravljali izpite, in sicer so v okviru splošnega dela izobraževanja izpit iz gospodarskega in davčnega prava uspešno opravili 3 kandidati, iz kvantitativnih metod pa je izpit uspešno opravilo 5 kandidatov. V okviru posebnega dela izobraževanja sta takoj po koncu predavanj izpit iz računovodstva in davkov ter poslovnih financ uspešno opravila 2 kandidata, iz davčnega postopka in davčne revizije pa 4 kandidati. Poleg tega sta bila v okviru izobraževanja za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik tudi dva redna izpitna roka, in sicer za splošni del aprila in oktobra ter za posebni del maja in novembra.

Jeseni je bil objavljen razpis za vpis v izobraževanje za peto generacijo preizkušenih davčnikov. Do konca leta 2002 se je v izobraževanje vpisalo 10 kandidatov. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih, torej pred rednima rokoma; izpita iz računovodstva in revizije je uspešno opravilo 6 kandidatov, iz poslovnih financ 3 kandidati ter izpit iz gospodarskega in davčnega prava 4 kandidati. Izpite iz preostalih predmetov bodo kandidati opravljali v letu 2003.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2002 je zagovore zaključnih del uspešno opravilo 5 kandidatov (od teh je bil 1 v izobraževanje vpisan v letu 1998, 2 v letu 1999 in 2 v letu 2000); eden od teh že ima naziv revizor, dva imata naziv pooblaščen revizor in eden preizkušeni računovodja.

b. Register preizkušenih davčnikov

Na dan 31. decembra 2002 je imelo potrjeno o pridobitvi strokovnega naziva 36 preizkušenih davčnikov. Na podlagi 46. člena statuta Inštituta objavi Inštitut vsak mesec v reviji Revizor in na domačih spletnih straneh imenski seznam oseb, ki so pridobile strokovni naziv preizkušeni davčnik in opravile dodatno strokovno izobraževanje po pravilih Inštituta. Na dan 31. decembra 2002 je bilo v tem seznamu vpisanih 17 preizkušenih davčnikov (na njihovo zahtevo).

c. Dopolnilno izobraževanje

Preizkušeni davčniki se morajo za to, da Inštitut objavlja njihove podatke v reviji Revizor in na domačih spletnih straneh, dodatno izobraževati najmanj 60 ur v dveh letih. V

letu 2002 je Inštitut organiziral posvetovanje o pomembnejših posledicah sprememb zakona o davku na dodano vrednost.

č. 3. davčna konferenca Slovenskega inštituta za revizijo

V programu sekcije za davčno svetovanje za leto 2002 je bila tudi organizacija 3. davčne konference Slovenskega inštituta za revizijo, ki je bila 17. in 18. oktobra 2002 v Portorožu. Na njej je bilo navzočih 108 udeležencev, kar je izjemen uspeh. Lani na primer je bilo za enako konferenco prijavljenih samo 33 udeležencev; povejmo še, da je ob istem času in v istem kraju potekala tudi konferenca Gospodarskega vestnika z isto davčno tematiko.

Zaradi sprejetja novih SRS, ki so se začeli uporabljati v letu 2002, je bila v program konference vključena aktualna tema, in sicer vplivi novih SRS na davčno bilanco podjetij. Velik del programa je bil posvečen odnosom med davčnimi zavezanci in davčno upravo, glavnino tega dela pa so predstavili uslužbenci davčne uprave z njenim direktorjem na čelu. Razprava je zajemala predvsem način sestavljanja pripomb k zapisniku ali pritožbe na odločbo davčnega organa, postopke in kriterije izbiranja davčnih zavezancev za potrebe inšpiciranja, novo organiziranje davčne službe, podatke in informacije, ki jih mora zagotavljati Davčna uprava RS, in podobno.

Predstavljeni so bili tudi prispevki, ki so teoretično obravnavali mednarodno davčno načrtovanje, vrste dvojne obdavčitve, odgovornost za davčno svetovanje ter obdavčitev verskih skupnosti pri nas in v svetu.

Tematsko je bila konferenca osredotočena predvsem na davčni nadzor, davčno svetovanje in druge davčne teme. Velikega zanimanja je bil deležen tudi referat, ki je bil posvečen upravnim sporom s področja davčnega prava. Gost konference gospod Darko Končar, državni sekretar na Ministrstvu za finance, pa je zadnji dan predstavil predvidene spremembe zakona o davku od dobička pravnih oseb in zakona o dohodnini.

d. Izdajateljska dejavnost

Odbor sekcije za davčno svetovanje se je v okviru priprav preteklih konferenc zelo zavzemal za to, da se slovenski davčni stroki predstavi tudi davčna zakonodaja drugih držav, ki so gospodarsko pomembne za Slovenijo. Pri tem je bil dan poudarek obdavčitvi dobička pravnih oseb in dohodka fizičnih oseb kot dvema pomembnejšima vrstama obdavčitev, ki ju je treba spoznati, še preden se podjetje odloči za gospodarske aktivnosti na tujih trgih. Ker je v okviru konferenc nastalo že kar nekaj kakovostnega gradiva, so se člani odbora poleti leta 2002 odločili, da obravnavano tematiko zaokrožijo z izdajo zbornika, v katerem bi bila na sistematičen način predstavljena obdavčitev dobička pravnih in dohodka fizičnih oseb. Da pa bi bil zbornik aktualnejši, se je razširil seznam predstavljenih držav, in sicer naj bile vanj vključene Rusija, Makedonija, Združene države Amerike, Bosna z entitetami, Avstralija, Nizozemska, Italija, Francija, Nemčija, Avstrija, Velika Britanija, Madžarska, Slovaška in Hrvaška. Prispevki se v tem času lektorirajo, izdaja zbornika pa se pričakuje v mesecu maju.

V letu 2002 je okviru 3. davčne konference Slovenskega inštituta za revizijo nastal tudi zajeten zbornik referatov, ki obsega dobrih 160 strani oziroma devet strokovnih prispevkov, predstavljenih v okviru konference.

Odbor pa se je tako kot vsako leto tudi letos prizadeval, da je k pisanju strokovnih člankov pritegnil kar največ avtorjev, ki v stroki uživajo ugled kot dobri poznavalci posameznih davčnih področij. V reviji Revizor, ki izhaja v okviru Inštituta, je bilo v letu 2002 objavljenih pet prispevkov z naslovi: Davčno revidiranje povezanih oseb, Davčno svetovanje v Nemčiji, Davčni vidik izvajalca prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja,

Davčna reforma 2000 v Nemčiji in Obdavčitev finančnih storitev z davkom na dodano vrednost.

e. Odbor sekcije za davčno svetovanje

Najpomembnejša naloga odbora sekcije za davčno svetovanje v letu 2002 je bila organizacija 3. davčne konference Slovenskega inštituta za revizijo v Portorožu. Druge aktivnosti, s katerimi se je odbor ukvarjal v letu 2002 in so bile zapisane v programu dela za leto 2002, so bile predvsem:

- promocija preizkušenih davčnikov ter nadaljevanje izobraževanja za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik,
- priprava in izvedba dodatnega izobraževanja s področja davkov in davčnega svetovanja,
- sodelovanje z Glavnim in Posebnim davčnim uradom ter Ministrstvom za finance,
- skrb za povečanje števila prispevkov z davčno tematiko v reviji Revizor,
- priprava in izdaja strokovne literature s področja obračunavanja davščin,
- spremljanje sprejemanja sprememb zakonodaje z davčnega področja ter
- sodelovanje z odborom za revidiranje ter Direct in Indirect Tax Working Party organizacije FEE.

Predstavljene aktivnosti preteklega leta so tako rekoč stalne naloge odbora sekcije za davčno svetovanje in so v enakem obsegu predvidene tudi v programu dela za leto 2003. Na drugi strani pa ostaja nekaj nalog, ki so bile uvrščene v program dela za leto 2002, vendar niso bile opravljene, zato so prenesene v program dela za leto 2003. To sta

- priprava osnutka dokumenta o pravicah davkoplačevalcev v sodelovanju s sekcijo za revizijo in
- izdelava dolgoročne strateške vizije razvoja.

V letu 2003 je pomembna naloga priprava 4. letne konference preizkušenih davčnikov, za katero je že izdelan program, navezani pa so tudi stiki s predvidenimi referenti. Druge pomembne naloge v letu 2003 so vse tiste, ki veljajo za stalne naloge, kot na primer promocija davčnih svetovalcev, priprava dodatnega izobraževanja s področja davkov, spremljanje sprejemanja in spreminjanja davčne zakonodaje. Slednjima bo v letu 2003 odbor namenil še posebno pozornost, predvsem zato, ker so člani odbora ugotovili, da je bilo v preteklih letih premalo dodatnega izobraževanja predvsem v obliki enodnevnih seminarjev. Tako so za leto 2003 izbrani naslovi za tri enodnevne seminarje, od katerih je bil eden že izveden v februarju letos.

Na drugi strani pa je slišati resne napovedi pristojnih državnih organov, da bo v letu 2003 prišlo do sprejetja dveh pomembnih zakonov, ki sta v pripravi že kar nekaj časa, in sicer zakona o dohodnini in zakona o davku od dobička pravnih oseb.

f. Problemska področja davčnega svetovanja

Sekcija preizkušenih davčnikov v skladu z zakonom o revidiranju deluje v okviru Inštituta kot delovno telo, ki svoje aktivnosti usmerja predvsem na strokovno področje davčnega proučevanja in svetovanja. Pri tem se je njen organ, odbor sekcije za davčno svetovanje, v letu 2002 srečeval s podobnimi problemi kakor pretekla leta; nanašajo se predvsem na neurejeno področje davčnega svetovanja oziroma negotovost glede njegove prihodnje ureditve.

Že kar nekaj let zapovrstjo na tem mestu opozarjamo na problem (ne)urejenosti področja davčnega svetovanja v Sloveniji. S tem ne mislimo, da je področje kot tako neurejeno in da zaradi tega omenjene dejavnosti v Sloveniji ne bi bilo mogoče izvajati, saj so se davčni svetovalci kot posamezniki znali prilagoditi potrebam davčnih zavezancev. Težava je predvsem v tem, da ni jasnih smernic razvoja oziroma urejanja tega področja. Že kar nekaj časa čakamo na sprejetje zakona o davčnem svetovanju, za katerega pa je vse bolj očitno, da ga ne bo. Kljub vsemu ostajajo strokovne inštitucije s tega področja vsaka na svojem bregu in se odločno odzivajo na vsako pobudo za sodelovanje. Tako si še vedno za vsak primer, ki pa je, kot je bilo že rečeno, vedno bolj imaginaren, hranijo "štartno pozicijo" za naskok na nekoč v prihodnosti ponujeno besedilo predloga zakona, s katerim bi si v njem izborile čim večje ugodnosti in pristojnosti ter pooblastila. Takšne namere se seveda kažejo v obravnavanju sorodnih organizacij (tu imamo v mislih pogled drugih na Inštitut) kot tekmecev. To dokazujejo tudi dogodki po sprejetju zakona o preprečevanju pranja denarja, ko je želel Inštitut na njegovi podlagi prek Urada RS za preprečevanje pranja denarja predložiti v razpravo seznam indikatorjev pranja denarja, ki bi jih morali, potem ko bi bili na Uradu potrjeni, vsi upoštevati.

Davčni svetovalec kot strokovnjak mora biti dobro seznanjen tako s samo zakonodajo kot tudi z načinom njene uporabe v praksi. Prepričani smo, da Inštitut razpolaga s strokovno usposobljenimi in priznanimi davčnimi strokovnjaki, ki bi lahko veliko pripomogli k izboljšanju zakonodaje, s čimer bi olajšali delo sebi, davčnim zavezancem in ne nazadnje tudi organu davčnega nadzora. Poleg tega bi se s tovrstnim sodelovanjem med glavnimi udeleženci (davčnimi svetovalci, davčnimi zavezanci in Ministrstvom za finance oziroma Davčno upravo RS) stkalo tisto tako potrebno medsebojno zaupanje, katerega pomanjkanje se v sedanjih davčni praksi še kako čuti.

3.4. Sekcija za notranjo revizijo

a. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni notranji revizor

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni notranji revizor obsega 153 ur, od teh:

splošni del

revizija	8 ur
računovodstvo	18 ur
poslovne finance	15 ur
gospodarsko in davčno pravo	20 ur
kvantitativne metode	10 ur
<u>poslovno komuniciranje</u>	<u>5 ur</u>
skupaj	76 ur

posebni del

revizija	41 ur
računovodstvo in davki	21 ur
<u>poslovne finance</u>	<u>15 ur</u>
skupaj	77 ur

V letu 2002 se je nadaljevalo izobraževanje kandidatov za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor, ki so se v izobraževanje vpisali v letu 2001. Pred rednim izpitnim rokom, to je takoj po opravljenih predavanjih, je v okviru splošnega dela izobraževanja izpit iz gospodarskega in davčnega prava uspešno opravilo 14 kandidatov, izpit iz kvantitativnih metod pa 22 kandidatov. V okviru posebnega dela izobraževanja je takoj po koncu predavanj izpit iz revizije uspešno opravilo 30 kandidatov, iz računovodstva in davkov 32 kandidatov ter iz poslovnih financ 11 kandidatov. Poleg tega sta bila tudi dva redna izpitna roka, in sicer za splošni del aprila in oktobra ter za posebni del maja in novembra.

Jeseni je bil objavljen razpis za vpis v izobraževanje za šesto generacijo preizkušenih notranjih revizorjev. V septembru se je v izobraževanje vpisalo 18 kandidatov. Ena kandidatka je bila oproščena izpitov iz poslovnih financ (iz splošnega in posebnega dela) in delno izpita iz računovodstva v okviru splošnega dela, dva kandidata, ki že imata naziv revizor, pa sta oproščena izpitov iz računovodstva, revizije, poslovnih financ ter gospodarskega in davčnega prava ter v okviru posebnega dela izpita iz poslovnih financ v celoti, izpita iz računovodstva in davkov pa delno. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih, torej pred rednima izpitnima rokoma; izpit iz računovodstva so uspešno opravili 4 kandidati, iz revizije 14 kandidatov, iz poslovnih financ 8 kandidatov ter iz gospodarskega in davčnega prava 4 kandidati. Izpite iz preostalih predmetov bodo kandidati opravljali v letu 2003.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2002 je zagovore zaključnih del uspešno opravilo 13 kandidatov (od teh sta bila 2 v izobraževanje vpisana v letu 1999, 10 jih je bilo v izobraževanje vpisanih v letu 2000 in 1 kandidatka v letu 2001).

b. Register preizkušenih notranjih revizorjev

Na dan 31. decembra 2002 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 35 preizkušenih notranjih revizorjev. Na podlagi 46. člena statuta Inštituta objavi Inštitut vsak mesec v reviji Revizor in na domačih spletnih straneh imenski seznam oseb, ki so pridobile strokovni naziv preizkušeni notranji revizor in opravile dodatno strokovno izobraževanje po pravilih Inštituta. Na dan 31. decembra 2002 je bilo v tem seznamu vpisanih 26 preizkušenih notranjih revizorjev (na njihovo zahtevo).

c. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih notranjih revizorjev

Preizkušeni notranji revizorji se morajo za to, da Inštitut objavlja njihove podatke v reviji Revizor in na domačih spletnih straneh, dodatno izobraževati najmanj 60 ur v dveh letih. V letu 2002 je Inštitut organiziral posvetovanje Notranja revizija iz novih zornih kotov.

č. 5. letna konferenca preizkušenih notranjih revizorjev

Inštitut je 13. in 14. novembra 2002 organiziral 5. letno konferenco notranjih revizorjev. Namenjena je bila preizkušenim notranjim revizorjem, udeležencem izobraževanja za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor ter seveda vsem tistim, ki že delajo v notranjerevizijskih službah. Na konferenci je bilo 91 udeležencev.

Nosilna tema konference so bili novi notranjerevizijski standardi, ki jih je sprejel Inštitut notranjih revizorjev (*The Institute of Internal Auditors, IIA*). Druge teme, obravnavane na konferenci, pa so bile še notranjerevizijska služba ali "outsourcing", samoocenjevanje notranjih kontrol, vloga notranje revizije v sodobnih vidikih gospodarskih družb in kodeks etike notranjega revizorja.

Na konferenci so bila podeljena tudi potrdila o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor.

d. Problemska področja notranje revizije

V letu 2002 smo na področju notranjega revidiranja izvedli vrsto aktivnosti v zvezi s prilagoditvijo obnovljenih standardov notranjega revidiranja sodobnemu pojmovanju in problematiki oziroma njihovim posodobljenjem. Naša pozornost je bila usmerjena k pripravi ustreznih strokovnih podlag pa tudi k dopolnjevanju učnega načrta izobraževanja za pridobitev naziva preizkušeni notranji revizor.

Obstoječe strokovne podlage delovanja notranjih revizorjev, ki so jih sestavljali kodeks notranjerevizijskih načel, kodeks poklicne etike notranjega revizorja in standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju je bilo treba dopolniti. Spremembe so bile potrebne predvsem zaradi hitrega razvoja notranjerevizijske stroke v devetdesetih letih, ki je prinesel vrsto zahtev po novih strokovnih rešitvah. Na drugi strani pa je bilo potrebno temeljito ukrepanje tudi zaradi finančnih polomov nekaterih večjih korporacij, ki so zahtevali obnovljen način obravnavanja korporacijskega upravljanja. Ta dva temeljna razloga sta zahtevala čim prejšnjo obnovo obstoječih standardov notranjega revidiranja. Zaradi tega smo v letu 2002 pripravili tako prevod obnovljenih standardov strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju kakor tudi navodila za postopke. Standardi so razdeljeni na standarde lastnosti, standarde dela in standarde izvedbe. Glede na prejšnje standarde je njihova vsebina močno zgoščena, saj ni obremenjena s operativnimi postopki delovanja. Ti so izločeni in predstavljeni v navodilih za postopke. Sestavni del standardov je tudi pojmovnik, ki opredeljuje vsebino nekaterih pomembnih pojmov notranjega revidiranja.

Drugi del aktivnosti odbora za notranjo revizijo se je nanašal na obnovljeni program za izobraževanje. Spremembe na tem področju so bile potrebne ne samo zaradi omenjenih razlogov, ki so povezani z razvojem notranjerevizijske stroke, ampak tudi zaradi potreb po prilagajanju programa tisti ravni, ki jo pričakujejo uporabniki notranjerevizijskih storitev širom po svetu. Še vedno ohranjamo prvi del izobraževanja v nespremenjeni obliki, povsem na novo pa dodajamo drugi del izobraževanja. V ta namen so bila v letu 2002 pripravljena nova učna gradiva, ki bodo zajemala standarde notranjega revidiranja, obvezno literaturo (učbenik Sawyer) in tri sklope strokovnih osnov notranjega revidiranja (notranjerevizijski proces, notranjerevizijske veščine ter poslovodske kontrole in informacijska tehnologija).

Verjamemo, da bodo ta problemska področja, ki smo jih obdelali v letu 2002, prav gotovo ponudila trde osnove hitro razvijajočemu se notranjemu revidiranju, ki je v Sloveniji navzoče že na vseh področjih poslovanja tako v gospodarskih kakor tudi negospodarskih organizacijah.

3.5. Sekcija za revidiranje informacijskih sistemov

a. Izobraževanje za preizkušenega revizorja informacijskih sistemov

Leta 2002 je bilo v Sloveniji sedmič mogoče opravljati mednarodni izpit za preizkušenega revizorja informacijskih sistemov (*certified information systems auditor, CISA*), ki ga organizira Združenje za revidiranje in urejanje informacijskih sistemov (*Information Systems Audit and Control Association, ISACA*). Ta organizacija izobražuje in tudi podeljuje mednarodna pooblastila (licence) za opravljanje poklica revizor informacijskih sistemov. Izmed 15 kandidatov ga je uspešno opravilo 7 kandidatov. Inštitut pa je tako kot prejšnja leta organiziral tudi dva dodatna izpita, ki ju morajo opraviti kandidati, ki so uspešno opravili izpit CISA, da pridobijo strokovni naziv preizkušeni revizor informacijskih sistemov. Izpit iz mednarodnih standardov revidiranja so opravljali 3 kandidati, izpit iz pravne ureditve področja informacijskih sistemov v Republiki Sloveniji pa je opravljal 8 kandidatov. Vsi so bili pri tem uspešni.

b. Register preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

Na dan 31. decembra 2002 je imelo potrjeno o pridobitvi strokovnega naziva 41 preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov. Na podlagi 46. člena statuta Inštituta objavi Inštitut vsak mesec v reviji Revizor in na domačih spletnih straneh imenski seznam oseb, ki so pridobile strokovni naziv preizkušeni revizor informacijskih sistemov in opravile dodatno strokovno izobraževanje po pravilih Inštituta. Na dan 31. decembra 2002 je bilo v tem seznamu vpisanih 28 preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov (na njihovo zahtevo).

c. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

Preizkušeni notranji revizorji se morajo za to, da Inštitut objavlja njihove podatke v reviji Revizor in na domačih spletnih straneh, dodatno izobraževati najmanj 60 ur v dveh letih. V letu 2002 je Inštitut organiziral tale izobraževanja s področja revidiranja informacijskih sistemov:

- pripravljalni seminar za izpit CISA,
- pregledni seminar za pripravo na izpit CISA,
- delavnico CoBIT in
- delavnico Obvladovanje preizkušanja rešitev pri razvijanju in vgrajevanju sprememb.

č. 10. mednarodna konferenca o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov

24. in 25. septembra 2002 je Inštitut organiziral že 10. mednarodno konferenco o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov. Njeno delo je spremljalo 78 udeležencev. Nosilna tema prvega dneva konference so bila strateška vprašanja informacijskih sistemov in revidiranja, in sicer je bilo govora o razvoju revizijske stroke in drugih strok, povezanih s kakovostjo revidiranja v Sloveniji, pomenu kakovostnih kontrol za obvladovanje informacijskih sistemov in vlogi revidiranja informacijskih sistemov pri zagotavljanju zanesljivih računovodskih informacij, o tem, kako pridobiti pozitivno mnenje revizorja informacijskih sistemov o upravljanju informacijske tehnologije, o strateškem načrtovanju informacijskih sistemov v slovenskih podjetjih, o prispevku obvladovanja informacijske tehnologije k vrednosti podjetij, o Baslu II, o varnostni arhitekturi kot modelu upravljanja s tveganji (*Risk Management*), o Cybercrimu (primer Hrvaške) in o pomenu revizije informacijskega sistema pri odločanju o njegovi prenovi. Drugi dan konference je bil razdeljen na štiri sklope: pridobivanje in uvajanje rešitev (teme so bile vodenje projektov, revizija projektov razvijanja informacijskih sistemov, vloga revizorja pri nadzoru vodenja projektov – projekti uvajanja ERP in revizija najemanja storitev) varnost informacijskih sistemov (teme tega sklopa so bile vpliv varnostne politike na omrežno arhitekturo, načela varnosti dostopa do informacijskih virov v internetu pri elektronski upravi in sistem za zadolževanje z informacijskimi viri), primeri dobrih načinov revidiranja in nadziranja (teme tega sklopa so bile zagotavljanje kakovosti programske opreme in njeno revidiranje v finančnih ustanovah, revizija plačilnih sistemov ter informacijski sistem nadzora nad igralnimi napravami) in obvladovanje tveganja pri delovanju (teme tega sklopa so bile neodvisnost in ločevanje svetovanja od revidiranja, načrt neprekinjenega delovanja ter CRAMM kot orodje za ocenjevanje in obvladovanje tveganj).

Na konferenci so bila podeljena potrdila o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni revizor informacijskih sistemov.

d. Problemska področja revizije informacijskih sistemov

Na 10. mednarodni konferenci o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov smo nadaljevali obravnavo aktualnih vprašanj obvladovanja tveganj delovanja informacijskih sistemov. Konferenca je obravnavala strateško načrtovanje informacijskih sistemov, tudi načrtovanje varnosti in kontroliranja njihovega delovanja, obvladovanje tveganj delovanja informacijskih sistemov, pomen revizije informacijskih sistemov v sklopu revizije računovodskih izkazov, in sicer pomen ugotovitev revizije informacijskih sistemov za kakovostno upravljanje podjetij in načrtovanja razvoja IS z namenom doseganja poslovnih ciljev, vodenje razvojnih projektov, obvladovanje odnosov s ponudniki informacijskih storitev, praktične primere zagotavljanja varnosti in praktične primere revidiranja.

Na konferenci je bil predstavljen okvir bodoče bančne regulative, ki jo predstavlja Basel II, s poudarkom na rešitvah za področje obvladovanja operativnih tveganj. Sprememba v načinu spremljanja in obvladovanja vseh vrst bančnih tveganj, ki jih prinaša Basel II, bo v prihodnjih letih zahtevala pomembne spremembe in dopolnitve v informacijskih sistemih bank in finančnih organizacij. Revizorji informacijskih sistemov tako v internih revizijah bank kot pri nadzornikih bodo vključeni v preverjanje zanesljivosti delovanja rešitev za interne modele vrednotenja izpostavljenosti posameznim tveganjem in izračunavanje kazalnikov.

Elektronsko poslovanje v Sloveniji se je močno razmahnilo, zlasti zaradi velikega obsega uporabe elektronskih tržnih poti v bančništvu. Pomembne korake na tem področju načrtuje država, zato so se revizorji informacijskih sistemov vključevali v prizadevanja za seznanjanje širše javnosti s tveganji tega načina poslovanja in najboljšimi rešitvami za njihovo zmanjšanje, zlasti v smislu preprečevanja prevar in goljufij. Tako je bilo to področje obravnavano na konferenci, mesečnih predavanjih in na drugih strokovnih srečanjih, na katerih so sodelovali revizorji informacijskih sistemov; pripravljenih pa je bilo tudi več prispevkov za strokovne revije.

Pri razvoju načinov dela pri revidiranju informacijskih sistemov smo skozi izobraževalne aktivnosti pospeševali uporabo modela CoBIT za revidiranje in oblikovanje rešitev notranjih kontrolnih sistemov ter upoštevanje priporočenih rešitev varnosti iz standarda BS 7799 / ISO 17799.

3.6. Sekcija za poslovne finance

a. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni poslovni finančnik

Jeseni 2002 je bil objavljen razpis za vpis v izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni poslovni finančnik. Ker se tudi tokrat ni prijavilo dovolj kandidatov, izobraževanja nismo izvedli.

b. Dopolnilno izobraževanje s področja poslovnih financ

Inštitut je na področju poslovnih financ dvakrat organiziral posvetovanje o finančnih tveganjih in njihovem obvladovanju.

c. Delovanje sekcije v letu 2002 in problemska področja, s katerimi se je ukvarjala

Odbor sekcije za poslovne finance je imel v letu 2002 štiri redne seje. Njegove glavne naloge v preteklem letu so bile:

1. izvedba in obdelava ankete o organiziranosti in izvajanju finančne funkcije v slovenskih podjetjih,
2. izvedba 1. konference sekcije za poslovne finance,
3. organiziranje razprav o aktualnih temah.

V letu 2002 je bila dokončno obdelana anketa o organiziranosti in izvajanju finančne funkcije v slovenskih podjetjih. Na njeni podlagi so člani odbora pripravili predloge tem, ki bi jih bilo na podlagi opravljene ankete po njihovi presoji smiselno predstaviti na 1. letni konferenci finančnikov. Te sicer v letu 2002 še ni bilo, vendar pa je bil v celoti pripravljen program zanj, tako da je bila v skladu z načrtovano vsebino izvedena v mesecu januarju 2003. V prvem delu konference so bile predstavljene teme, ki so sledile opravljeni anketi. Drugi del je bil namenjen praktičnim problemom in možnostim za njihovo boljše reševanje s pomočjo znanih teoretičnih rešitev.

Za strokovni panel, sestavljen iz preizkušenih finančnikov, vpisanih v register Inštituta, ter vidnih in vplivnih slovenskih finančnikov, ki je bil oblikovan že leta 2001, je odbor organiziral okroglo mizo z naslovom Obrestne mere, devizni tečaji in inflacija v poslovnih financah. Okrogla miza je bila 23. septembra 2002 v prostorih Gospodarske zbornice Slovenije. Razpravo na okrogli mizi je vodil dr. Dušan Mramor, v uvodnem delu pa so sodelovali mag. Andrej Cetinski, mag. Mitja Gaspari, Jadranka Dakič in mag. Marko Voljč. Jedro razprave se je sukalo okoli potrebnega znižanja inflacije za vstop v evropski monetarni sistem, možnosti za indeksacijo posojil z devizno klavzulo v evrih namesto s temeljno obrestno mero pa tudi okoli obvladovanja deviznega tečaja.

Glavne naloge, ki jih namerava uresničiti odbor v letu 2003, so:

- priprava 2. konference sekcije za poslovne finance,
- organiziranje okroglih miz o aktualnih finančnih temah,
- obravnavanje posameznih poglavij kodeksa poslovnofinančnih načel na okroglih mizah ter
- podrobnejša priprava in promocija posebnega dela izobraževanja za pridobitev naziva preizkušeni poslovni finančnik.

3.7. Sekcija ocenjevalcev vrednosti

a. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij obsega po novem 169 ur, od teh:

splošni del

revizija	8 ur
računovodstvo	18 ur
poslovne finance	15 ur
gospodarsko in davčno pravo	20 ur
kvantitativne metode	10 ur
<u>poslovno komuniciranje</u>	<u>5 ur</u>
skupaj	76 ur

posebni del

ocenjevanje vrednosti podjetij	52 ur
računovodstvo in davki	26 ur
<u>poslovne finance</u>	<u>15 ur</u>
skupaj	93 ur

Za kandidate, ki so se v izobraževanje vpisali v letu 2001, se je izobraževanje v letu 2002 nadaljevalo. Izpit iz gospodarskega in davčnega prava v okviru splošnega dela izobraževanja, ki je bil takoj po koncu predavanj, je uspešno opravil 1 kandidat, izpit iz kvantitativnih metod pa 9 kandidatov. Prav tako so bili izvedeni predavanja in izpiti v okviru posebnega dela izobraževanja. Izpit iz računovodstva in davkov je uspešno opravilo 6 kandidatov, iz poslovnih financ 2 kandidata in iz ocenjevanja vrednosti podjetij 3 kandidati. Poleg tega sta bila tudi dva redna izpitna roka, in sicer za splošni del aprila in oktobra ter za posebni del maja in novembra.

Jeseni je bil objavljen razpis za vpis v izobraževanje za peto generacijo pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij; vpisali so se 3 kandidati. Kandidati so izpite opravljali takoj

po končanih predavanjih, torej pred rednima izpitnima rokoma; k izpitu iz računovodstva se ni prijavil noben kandidat, izpit iz revizije sta uspešno opravila 2 kandidata, izpita iz poslovnih financ ni uspešno opravil noben kandidat, izpit iz gospodarskega in davčnega prava pa je uspešno opravil 1 kandidat. Izpite iz preostalih predmetov bodo kandidati opravljali v letu 2003.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2002 so zagovore zaključnih del uspešno opravile 3 kandidatke (1 je bila vpisana v izobraževanje v letu 1998, 1 v letu 1999 in 1 v letu 2000).

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin obsega 162 ur, od teh:

ocenjevanje vrednosti nepremičnin	132 ur
računovodstvo in davki	15 ur
<u>poslovne finance</u>	<u>15 ur</u>
skupaj	162 ur

Za kandidate, ki so se v izobraževanje vpisali v letu 2001, se je izobraževanje v letu 2002 nadaljevalo. Izpit iz ocenjevanja vrednosti je uspešno opravilo 7 kandidatov, izpit iz ocenjevanja vrednosti nepremičnin pa 9 kandidatov. Poleg tega sta bila tudi dva redna izpitna roka, in sicer maja in novembra.

Jeseni je bil objavljen razpis za vpis v izobraževanje; vpisali so se 4 kandidati. Takoj po koncu predavanj so izpit iz računovodstva in davkov uspešno opravili 4 kandidati. Izpite iz preostalih predmetov bodo kandidati opravljali v letu 2003.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2002 je zagovor zaključnega dela uspešno opravil 1 kandidat, ki je bil oproščen opravljanja izpitov, ker je ustrezne izpite že opravil v okviru Agencije RS za prestrukturiranje in privatizacijo.

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme obsega 167 ur, od teh:

ocenjevanje vrednosti strojev in opreme	132 ur
računovodstvo in davki	20 ur
<u>poslovne finance</u>	<u>15 ur</u>
skupaj	167 ur

Jeseni je bil objavljen razpis za vpis v izobraževanje; čeprav sta se v izobraževanje vpisala samo dva kandidata, smo začeli izobraževanje. Takoj po koncu predavanj so izpit iz računovodstva in davkov uspešno opravili 4 kandidati. Izpite iz preostalih predmetov bodo kandidati opravljali v letu 2003.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2002 je zagovor zaključnega dela uspešno opravil 1 kandidat, ki je bil oproščen opravljanja izpitov, ker je ustrezne izpite že opravil v okviru Agencije RS za prestrukturiranje in privatizacijo.

b. Register pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti

Na dan 31. decembra 2002 je imelo dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij 50 ocenjevalcev, dovoljenje za opravljanje nalog ocenjevalca vrednosti nepremičnin 14 ter dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme 21 ocenjevalcev.

c. Dopolnilno izobraževanje pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti

ZRev-1 določa, da se veljavnost dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podaljša vsakič za dve leti, če imetnik dovoljenja opravi dodatno strokovno izobraževanje po programu, ki ga določi Inštitut. Večino seminarjev za to dodatno izobraževanje priredi Inštitut. V letu 2002 smo tako izvedli dva seminarja:

- Ocenjevanje vrednosti v luči mednarodnih standardov ocenjevanja vrednosti in
- Prevrednotenje osnovnih sredstev in novi SRS (seminar smo zaradi velikega zanimanja ponovili štirikrat).

č. 5. letna konferenca ocenjevalcev vrednosti

Inštitut je 13. in 14. junija 2002 organiziral 5. letno konferenco ocenjevalcev vrednosti. Njeno delo je spremljalo 59 udeležencev.

Na njej obravnavane teme so bile: problemi ocenjevanja vrednosti infrastrukturne opreme, ocenjevanje vrednosti podjetij in pogajanja, ocenjevanje vrednosti za namen računovodskega poročanja, metoda analize najboljše uporabe zemljišča v praksi. Na konferenci je bilo predstavljeno delovanje sekcije ocenjevalcev vrednosti v luči nove zakonodaje ter prikazan internetni forum, podeljena pa so bila tudi potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti.

d. Problemska področja ocenjevanja vrednosti

Na letni skupščini Komiteja za mednarodne standarde ocenjevanja vrednosti (*International Valuation Standards Committee, IVSC*) v Bruslju 18. septembra 2002 je bila Slovenija prek Inštituta kot njenega predstavnika sprejeta v polnopravno članstvo IVSC. IVSC kot nevladna organizacija, ki sodeluje z organizacijami, kot so Svetovna banka, OECD, Mednarodna zveza računovodij, Komite za mednarodne računovodske standarde, ter številnimi združenji ocenjevalcev vrednosti s celega sveta, je bil ustanovljen leta 1981 z namenom usklajevanja in promocije standardov vrednotenja.

S članstvom v IVSC se je Slovenija pridružila državam, ki uveljavljajo mednarodne standarde ocenjevanja vrednosti v praksi vrednotenja, in si s tem zagotovila temelje za doseganje višje strokovne ravni na tem področju. To je tudi priložnost, da glede na izkušnje slovenskih ocenjevalcev prek članstva v IVSC tudi mi prispevamo k še boljšim standardom vrednotenja.

Sekcija ocenjevalcev vrednosti je v letu 2002 dala tudi nekatere predloge dopolnil k slovenskim poslovnofinančnim standardom v obliki pojasnil in sprejela pojmovnik ključnih strokovnih izrazov, usklajenih z mednarodnim pojmovnikom, kar naj bi olajšalo in poenotilo delo ter prispevalo k dvigu kakovosti dela ocenjevalcev vrednosti.

Obravnavana je bila tudi problematika stanja na področju ocenjevanja vrednosti nepremičnin. Kot ponudniki tovrstnih storitev se na trgu poleg pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin pojavljajo še sodni cenilci, ki nimajo dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin, poleg teh pa še cenilci s certifikatom ASA, ki jim ga je podelila Agencija RS za prestrukturiranje v času lastninskega preoblikovanja podjetij, cenilci s certifikatom za izdelavo otvoritvenih bilanc na dan 1. januarja 1993, ki jim ga je prav tako podelila Agencija RS za prestrukturiranje z namenom, da lahko ocenjujejo vrednost nepremičnin le na podlagi metodologije za izdelavo

otvoritvenih bilanc v procesu lastninskega preoblikovanja podjetij, ter drugi samozvani cenilci nepremičnin. Posledica tega je, da se ponujene storitve bistveno razlikujejo v načinih ocenjevanja in kvaliteti poročil ocenjevanja vrednosti. Pri tem se pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti nepremičnin mnogokrat znajdejo v podrejenem položaju, ker so zaradi uporabe sodobnejših in zahtevnejših metod ocenjevanja vrednosti, ki zahtevajo tudi kvalitetne baze podatkov, dražji in s tem cenovno nekonkurenčni v primerjavi z drugimi. Poleg tega po ZRev-1 Inštitut nad njimi opravlja nadzor. Drugi cenilci svoje storitve ponujajo po bistveno nižjih cenah, ker v glavnem uporabljajo Pravilnik o enotni metodologiji za izračun prometne vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj ter drugih nepremičnin (Uradni list SRS, št. 8/87) in ga aplicirajo na ocenjevanje vseh nepremičnin. Zato bi bilo nujno, da se na področju ocenjevanja vrednosti nepremičnin spoštujejo metodološke osnove, ki so opredeljene s standardi ocenjevanja vrednosti, in da se zaveže vse cenilce, tako pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti nepremičnin kot tudi druge, da pri vrednotenju nepremičnin dosledno spoštujejo standarde ocenjevanja vrednosti nepremičnin, ki so vsebovani v slovenskih poslovnofinančnih standardih. Zagotoviti je treba večjo izmenjavo informacij in izkušenj med pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti nepremičnin ter usklajenost dela z ocenjevalci vrednosti podjetij, revizorji in računovodji ter dostop ocenjevalcev vrednosti nepremičnin do javnih baz podatkov (transakcijske cene, zemljiška knjiga).

e. Nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti

V skladu z ZRev-1 opravlja Inštitut tudi nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti. V zvezi s tem je sekcija ocenjevalcev vrednosti razdelala pravila in metodologijo opravljanja nadzora, ki bo temelj za opravljanje nadzora v letu 2003.

Opravljeni nadzori

Inštitut je v letu 2002 na pobudo uporabnika storitev ocenjevanja opravil 1 nadzor. Pri tem je ugotovil, da pooblaščen ocenjevalec vrednosti ni kršil standardov ocenjevanja vrednosti v takšni meri, da bi bili potrebni posebni ukrepi nadzora v smislu ZRev-1.

4. Druge naloge Inštituta

V 3. točki tega poročila je opisana izpolnitev programa dela za leto 2002 po sekcijah. Delo Inštituta v preteklem letu pa je segalo tudi na druga področja. Poročamo le o nekaterih najpomembnejših.

Okrogla miza

Inštitut je organiziral okroglo mizo o vzrokih in posledicah nepričakovanih stečajev podjetij – primer ENRON. Kako preprečiti slovenski ENRON? Na okrogli mizi so sodelovali mag. Marko Voljč (predsednik Združenja Manager), Jakob Piskernik (predsednik Združenja članov nadzornih svetov), Vili Perner (predsednik revizijskega sveta Inštituta) in dr. Marjan Odar (direktor Inštituta). Posebni gost okrogle mize je bil John Hagerty (finančni svetovalec za evropsko in srednjeazijsko območje pri Svetovni banki in predsednik odbora za zasebni del finančnega sektorja v okviru komisije za finančni sektor pri Svetovni banki).

Lastninsko preoblikovanje zavarovalnic

Z zakonom o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic (Uradni list RS, št. 44/02) je bil Inštitut zadolžen za izdelavo poročila, v katerem je ugotovil delež nenominiranega kapitala v Zavarovalnici Triglav, d. d., Adriatic, zavarovalni družbi, d. d., Zavarovalnici Maribor, d. d., Zavarovalnici Tilia, d. d., Generali zavarovalnici, d. d., in Pozavarovalnici Sava, d. d. Na podlagi zakonskih zahtev je Inštitut za našete zavarovalnice ugotovil izhodiščni delež nenominiranega kapitala na dan 1. januarja 1991 in usklajeni delež nenominiranega

kapitala na dan 31. decembra 2000 ter predlagal uskladitve osnovnega kapitala in števila delnic v skladu z zakonom o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic. Poleg tega poročila je na podlagi zakona Inštitut izdelal še posebno poročilo o kapitalskih deležih v nenominiranem kapitalu za zavarovalnico Triglav, d. d. V tem poročilu je Inštitut ugotovil deleže nenominiranega kapitala, ki so jih v letu 1990 vplačale fizične osebe, pravne osebe razen oseb javnega prava in pravne osebe javnega prava. Predstavniki Inštituta so strokovne podlage in način ugotavljanja nenominiranega kapitala v zavarovalnicah razložili tudi na javni obravnavi, ki jo je razpisalo Ustavno sodišče Republike Slovenije. Po objavljeni razsodbi Ustavnega sodišča Republike Slovenije o tem, da zakon o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic dejansko ni v nasprotju z ustavo Republike Slovenije, je Inštitut v skladu z zakonom pripravil še dopolnilno poročilo o uskladitvi kapitalskih razmerij v Zavarovalnici Triglav, d. d., v katerem je predlagal način uskladitve kapitalskih razmerij tako, da bi bil po uskladitvi delež skupne nominalne vrednosti delnic znanih delničarjev v osnovnem kapitalu enak usklajenemu deležu kapitala, ugotovljenemu v prvem poročilu Inštituta.

Inštitut je zakonsko naložene naloge v zvezi z lastninskim preoblikovanjem zavarovalnic opravil v zakonsko določenih rokih strokovno in nepristransko. Zakonsko določena naloga ugotovitve nenominiranega kapitala v zavarovalnicah in predlaganje načina uskladitve kapitalskih deležev je bila strokovno izredno odgovorna in zahtevna naloga. Po naši oceni in tudi skoraj soglasni neuradni oceni strokovne javnosti je Inštitut naložene naloge v zvezi z lastninskim preoblikovanjem zavarovalnic opravil na visoki strokovni ravni in tudi na ta način utrdil svoj sloves strokovne in neodvisne inštitucije.

Izdajateljska dejavnost

Po sklepu strokovnega sveta Inštituta in v dogovoru z Zvezo računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, ki je ustanoviteljica Inštituta, izdaja Inštitut strokovne publikacije; založnica je Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.

Leta 2002 je Inštitut izdal tole strokovno literaturo:

- 12 številčk revije Revizor;
- ponatis Slovenskih računovodskih standardov;
- ponatis Mednarodnih računovodskih standardov;
- ponatis Standardov notranjega revidiranja;
- Pojmovnik uporabniške informatike avtorja dr. Ivana Turka;
- ponatis knjige Stroškovno računovodstvo avtorjev dr. Ivana Turka, dr. Slavke Kavčič in dr. Stanka Koželja ter
- ponatis Pojmovnika računovodstva, financ in revizije avtorja dr. Ivana Turka.

Izdajateljsko dejavnost nadaljujemo tudi v letu 2003.

Dodatno izobraževanje

Poleg posvetovanj, ki so jih po svojem programu dela pripravile posamezne sekcije, je Inštitut pripravil tudi posvetovanja in seminarje, ki so se prav tako šteli kot dodatno izobraževanje za podaljšanje dovoljenj za opravljanje nalog revizorja, pooblaščenega revizorja in ocenjevalca vrednosti oziroma za objavo podatkov oseb, ki so pridobile strokovne nazive, ki jih podeljuje Inštitut, in sicer:

- Sodobne računovodske metode in finančni modeli (posvetovanje je bilo organizirano dvakrat),
- Obresti in njihove skrite pasti,

- Odprta vprašanja izvajanja ZGD in začetek uporabe SRS (posvetovanje je bilo organizirano dvakrat) ter
- Zakonske obveznosti in odgovornosti računovodskih strokovnjakov v zvezi s preprečevanjem pranja denarja.

5. Prostorska in kadrovska problematika

Prostorska problematika

Inštitut opravlja svojo dejavnost v sodobnih in funkcionalnih prostorih z vso opremo, potrebno za nemoteno delo, ki jih ima v najemu od Zveze računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.

Kadrovska problematika

V letu 2001 Inštitut ni zaposlil nobenega novega sodelavca, veliko strokovnega, predvsem izobraževalnega dela pa je opravil z zunanjiimi sodelavci; predvidevamo, da bo tako tudi v prihodnje.

6. Revidirani računovodski izkazi

BILANCA STANJA na dan 31. december 2002

(v 1.000 SIT)

		leto 2002	leto 2001*
	SREDSTVA	151.387	130.455
A.	Stalna sredstva	300	582
I.	Neopredmetena dolgoročna sredstva	204	408
1.	Neopredmetena dolgoročna sredstva	204	408
II.	Opredmetena osnovna sredstva	96	174
3.	Oprema	96	174
B.	Gibljava sredstva	150.999	129.759
II.	Poslovne terjatve	42.863	36.059
b)	Kratkoročne poslovne terjatve	42.863	36.059
1.	Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	40.902	34.407
2.	Druge kratkoročne poslovne terjatve	1.961	1.652
III.	Kratkoročne finančne naložbe	105.820	91.824
2.	Kratkoročno dana posojila	25.820	40.795
3.	Kratkoročni depoziti	80.000	51.029
IV.	Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	2.316	1.876
C.	Aktivne časovne razmejitev	88	114
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	151.387	130.455
B.	Ustanovitveni vložek	2.041	2.041
1.	Ustanovitveni vložek	2.000	2.000
2.	Prevrednotovalni popravek	41	41
C.	Ugotovljeni poslovni izid	17.641	2.873
1.	Presežek prihodkov	17.641	7.751
2.	Presežek odhodkov	0	(4.878)
D.	Poslovne obveznosti	17.521	21.400
2.	Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	4.102	15.408
3.	Kratkoročne obveznosti do zaposlenecv	0	2.527
4.	Druge kratkoročne poslovne obveznosti	13.419	3.465
F.	Pasivne časovne razmejitev	114.184	104.141

* Podatki za leto 2001 so prilagojeni spremenjeni shemi bilance stanja.

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV
za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2002

(v 1.000 SIT)

		leto 2002	leto 2001*
A.	Poslovni prihodki od opravljanja dejavnosti javnih služb	0	0
B.	Poslovni prihodki od opravljanja lastne dejavnosti	220.791	170.474
	Prihodki od izobraževanja – za skupni del vseh programov	14.654	35.965
	Izobraževanje za naziv revizor in pooblaščen revizor	13.282	10.853
	Izobraževanje za naziv računovodjain preizkušeni računovodja	15.501	14.874
	Izobraževanje za naziv preizkušeni revizor informacijskih sistemov	203	594
	Izobraževanje za naziv preizkušeni ocenjevalec vrednosti	7.857	1.239
	Izobraževanje za naziv preizkušeni davčnik	2.145	717
	Izobraževanje za naziv preizkušeni notranji revizor	6.778	2.682
	Dodatno izobraževanje – seminarji	48.243	42.558
	Konference	44.794	31.564
	Prihodki od nadomestila za nadzor revizijskih družb	38.446	15.074
	Takse za izdajo in podaljšanje dovoljenj za opravljanje nalog	480	-
	Druge takse	1.040	-
	Prihodki od prodaje literature	7.274	8.335
	Drugi prihodki	20.094	6.019
C.	Finančni prihodki	8.467	5.625
Č.	Izredni prihodki	27	361
D.	Celotni prihodki (A + B + C + Č)	229.285	176.460
E.	Stroški blaga, materiala in storitev	138.760	116.673
2.	Stroški materiala	2.222	2.049
3.	Stroški storitev	136.538	114.624
F.	Stroški dela	64.450	55.455
1.	Plače in nadomestila plač	49.283	41.559
2.	Prispevki za socialno varnost zaposlenecv	13.549	11.646
3.	Drugi stroški dela	1.618	2.251
G.	Amortizacija	302	308
I.	Drugi stroški	5.898	8.570
J.	Finančni odhodki	15	72
K.	Izredni odhodki	0	260
L.	Celotni odhodki (E + F + G + H + I + J + K)	209.425	181.338
M.	Presežek prihodkov (D – L)	19.860	0

		leto 2002	leto 2001*
N.	Davek od dobička od pridobitne dejavnosti	5.093	0
O.	Čisti presežek prihodkov obračunskega obdobja (M – N)	14.767	0
P.	Presežek odhodkov obračunskega obdobja (L + N – D)	0	4.878

*Podatki za leto 2001 so prilagojeni spremenjenemu obračunskemu sistemu, ki je za nepridobitne organizacije - pravne osebe zasebnega prava začel veljati z letom 2002.

Svetu Slovenskega inštituta za revizijo

SLOVENSKI INŠTITUT ZA REVIZIJO

Dunajska cesta 106

LJUBLJANA

REVIZORJEVO POROČILO

Revidirali smo bilanco stanja in izkaz prihodkov in odhodkov Slovenskega inštituta za revizijo za poslovno leto 2002, ki se je končalo z dnem 31.12.2002. Za ta računovodska izkaza je odgovoren direktor Slovenskega inštituta za revizijo, naša odgovornost je, da izrazimo mnenje o njiju.

Računovodska izkaza, prikazana v tem poročilu, smo revidirali v skladu s temeljnimi revizijskimi načeli in mednarodnimi revizijskimi standardi. Po teh načelih smo bili dolžni načrtovati in izvesti revidiranje tako, da bi si pridobili razumno zagotovilo, da sta računovodska izkaza sestavljena v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi ter v skladu z zakonom o računovodstvu (Ur. list RS št. 23/99 in 30/02), in da ne vsebujeta pomembnejših napačnih prikazov. Preverili smo ureditev in delovanje notranjih kontrol in računovodska pravila Slovenskega inštituta za revizijo. Odgovorna oseba tega inštituta nam je zagotovila vse podatke, za katere smo zaprosili, in nam jasno odgovorila na vsa zastavljena vprašanja. Na podlagi vzorčne izbire smo preiskali obstoj in ustreznost evidenc, ki dokazujejo zneske v računovodskih izkazih. Prepričani smo, da je naša revizija primerna podlaga za naše mnenje.

Po našem mnenju sta računovodska izkaza, navedena v prvem odstavku, sestavljena v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi ter zakonom o računovodstvu in podajata resnično in pošteno sliko finančnega stanja Slovenskega inštituta za revizijo na dan 31.12.2002 ter izidov njegovega poslovanja v letu, ki se je končalo z navedenim datumom.

Ljubljana, 10. marec 2003

mag. Marko Lozej
pooblaščen revizor

7. Sklepna ugotovitev

Če ocenjujemo celotno delovanje Inštituta v letu 2002, lahko sklenemo, da je izpolnil večino nalog, zaradi katerih je bil ustanovljen in ki so bile predvidene v programu dela za leto 2002, pa tudi nekatere, ki v njem niso bile predvidene. Med temi je treba posebej omeniti zelo strokovno zahtevne in tudi "politično" občutljive naloge, povezane z lastninskim preoblikovanjem zavarovalnic.

Ljubljana, aprila 2003

Predsednik sveta
Slovenskega inštituta za revizijo
Vinko Perčič